DRAUGAS
VIENATINIS TAUTINĖS IR TIKYBINĖS MINTIES LIETUVIŲ DIENRAŠTIS AMERIKOJE.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
THE MOST INFLUENTIAL LITHUANIAN CATHOLIC DAILY IN AMERICA.

"Draugas," 2334 So. Oakley Avenue, CHICAGO, ILLINOIS TREČIADIENIS, KOVO-MARCH 27 D., 1935
No. 73 3c A COPY ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879 3c A COPY Telefonas: Canal 7790 METAI-VOL. XIX

4 NACIAI NUBAUSTI MIRTIES BAUSME

LIETUVOS KARO TEISMAS NUBAUDĖ KITUS 87 KALĖTI

35 KALTINAMIEJI IŠTEISINTI IR PALEISTI

Klaipėdos krašto vokietininkai patiria, kas valdo Klaipėdą

KAUNAS, kovo 26. — Lietuvos militarinis teismas šian dien paskelbė nuosprendį 126 naciams vokietininkams iš Klaipėdos krašto. Jie buvo kaltinami Lietuvos valstybės išdavikiškumu.

Teismas pripažino kaltais 91 kaltinamąjį. Keturis iš jų nubaudė mirties bausme, o kitus — 87, kalėti įvairiems terminams. 35 kaltinamieji išteisinti ir tuojau paleisti.

Iš nubaustųjų kalėti du nubausti iki gyvos galvos, o kiti įvairiais terminais, nuo vienerių iki dvylikos metų.

Mirties bausme sušaudymu nubausti: Emil Boll, Walter Preiss, Heinrich Wannagat ir Emil Lepa. Mirties bausmė turi būt įvykdyta trijų parų laikotarpiu.

Spėjama, kad Lietuvos prezidentas A. Smetona, kurs turi teisę mirties bausmes pakeisti kalėjimu, gal reikš pasigailėjimo keturiems vokietininkams, jei greitai bus įteiktas pasigailėjimo prašymas.

Tai apkaltintų nacių sankalbio prieš Lietuvą sekmės. Jie sankalbiavo, kad Klaipėdą atskėlus nuo Vokietijos. Vienas jų išėjo iš to sankalbio ir juos išdavė Lietuvos autoritetams. Sankalbininkai už tai tą žmogų nužudė. Klaipėdos krašto policija tuojau sučiupo žudikus ir visą sankalbininkų gaują.

Šie vyr. teismo teisėjai, Hughes (centre), Van Devanter (kairėje) ir Brandeis buvo pakviesti prieš senato juridinį komitetą dėl išbandomųjų bylų procedūros trumpinimo.

HITLERIS NORI KLAIPĖDOS

BERLYNAS, kovo 26. — Aiškėja, kad per vakarykščius diktatoriaus Hitlerio pasitarimus su Anglijos užsienių reikalų sekretorium Sir John Simonu Hitleris išdėstė Vokietijos situaciją, poziciją ir reikalavimus. Jis kalbėjo apie dvi valandas, daugiausia apie rytų Europą.

Jis nurodė, kad Vokietija yra vienatinė siena, kuri saugoja vakarinę Europą nuo bolševikų užplūdimo. Todėl, anot jo, visų Europos valstybių privalumas yra norėti ir pageidauti, kad Vokietija būtų tinkamai apsiginklavus, kad suturėjus tą bolševizmo pavojų. Vokietijai tad yra reikalinga ne tik gausinga kariuomenė, bet ir stiprus karo laivynas.

Toliau Hitleris pažymėjo, kad po karo Klaipėdos kraštas paduotas T. Sąjungos kontrolei ir paskiau Sąjunga pavedė jį valdyti Lietuvai. Jis sakė, kad Klaipėdos kraštas yra išplėštas iš Vokietijos "šonkaulis" ir jis turi būt grąžintas.

Jam baigus kalbėti įvyko laisvi pasitarimai, įvairiomis mintimis pasikeitimai.

Pasitarimuose, be keleto sekretorių iš abiejų pusių, dalyvavo 6 asmenys. Angliją atstovavo sekretorius Simonas, britų mažosios antspaudos lordas kap. A. Eden ir Anglijos ambasadorius Sir Eric Phipps. O iš Vokietijos pusės: Hitleris, užsienio reikalų ministeris Neurath ir Hitlerio patarėjas J. von Ribbentrop.

Buvo iškeltas klausimas apie Vokietijos atsiginklavimą. Tas padaryta atsargiai ir tik paviršutiniai. Aiškinta, kas yra kariuomenės divizija. Iš vokiečių pusės pažymėta, kad divizijų skaičius nėra svarbus dalykas, kadangi divizijoje gali būti 5,000 kareivių iki 15,000.

Šiandien Berlynan atvyksta sov. Rusijos ambasadorius Anglijai J. M. Malsky. Šiandien vakare jis draugaus kapitonui Eden vykstant į Maskvą.

PREZIDENTAS ATOSTOGOSE

JACKSONVILLE, Fla., kovo 26. — Prez. Rooseveltas leidosi jūron atostogauti. Karo laivu Farragut išvyko jūron. Rytoj jis persikels V. Astoro laivan.

ORAS

CHICAGO IR APYLINKĖS. — Šiandien numatomas lietus ir šalčiau.

PASITARIMAI BERLYNE BAIGĖS BE NIEKO

BERLYNAS, kovo 26. — Anglijos užsienio reikalų sekretoriaus Sir John Simono pasitarimai su Vokietijos diktatorium Hitleriu šiandien baigės be jokių lauktų iš to kokių nors konkretinių rezultatų. Hitleris atsisakė nurodyti, kaip dideles militarines pajėgas sudarys Vokietija. Taip pat atmetė pasaulio nusiginklavimo klausimą pažymėdamas, kad tas daugiausia priklauso nuo susijungusiųjų Vokietijos priešų. Girdi, tegul jie svarsto tos rūšies klausimus, o Vokietija lauks tik pasiulymų.

Kas link grįžimo T. Sąjungon, Hitleris pakartojo Simonui savo senąjį argumentą, kad Vokietija aptars grįžimo klausimą tik tada, kada jai bus užtikrinta visiška visais politiniais reikalais lygybė.

Pasitarimų laiku Hitleriui raportuota, kad Lietuvos militarinis teismas Kaune keturis Klaipėdos krašto nacius nubaudė mirties bausme. Hitleris tuojau pertraukė aptariamus dalykus ir apie tai painformavo sekretorių Simoną pažymėdamas, kad štai kas veikias dėl Klaipėdos, kur lietuviai "spaudžia" vokiečius. Tas, girdi, griauja visas pastangas susiartinimui su Lietuva.

ŠANGHAJUS, kovo 26. — Apie 12 milijonų kinų badauja 7-se Yangtze upės klonio provincijose.

BERLYNAS, kovo 26. — Pasibaigus anglų pasitarimams su vokiečiais, Anglijos užsienio reikalų sekretorius Simon grįžta Londonan, o kap. A. Eden išvyko Maskvon.

BERLYNAS, kovo 26. — Žinia, apie Kaune nubaustus mirties bausme keturis Klaipėdos krašto nacius vokietininkus kai žaibas trenkė į Hitlerį ir jo vadovaujamą vyriausybę.

Vokiečiai pareiškia, kad Lietuvos teisingumas yra "neteisingas," ir kad Lietuva vaduojasi keistais "politiniais sumetimais." Sako, "valstybės turi imtis priemonių, kad apsaugojus vokiečių teises Klaipėdos krašte."

Vokietijos vyriausybė nori, kad Klaipėdos krašto statutų vykdymas būtų paduotas japonų žiniai.

NEPABUGO GAZDINIMŲ

Prieš kokį laiką plėšikai apiplėšė Mrs. Pauline Plonouski laikomą saliuną (tavern), 5217 Archer ave. Suimti trys plėšikai. Mrs. Plonouski buvo užpulta saliuno bute nežinomo piktadario, kad ji neitų liudyti teisman. Tačiau ji ėjo ir liudijo.

Ryšium su pasikesinimu prieš prokurorą Courtney buvo suimti du įtariami asmenys. Tačiau abu paleisti.

ANGLIJA PALANKI VOKIETIJAI

BERLYNAS, kovo 26. — Čia pagaliau išsiaiškina, kad Anglija, kaip ten nebūtų, griežtai laikosi Vokietijos pusėje.

Sakoma, pereitą šeštadienį per įvykusius ten pasitarimus Anglijos atstovui kapitonui Eden ėmė daug laiko įtikinti Prancūziją, kad ji padarytų nusileidimų Vokietijai ir be jokių rezervacijų pripažintų Vokietijos ginklavimosi lygybę. Priešingai gi Anglija grasino savarankiai veikti. Prancūzija, sakoma, galų gale sutikus su Anglijos norais ir palinkus modifikuoti Versalio taikos sutartį Vokietijos naudai.

Be kitko, Anglija reikalavus, kad Prancūzija sudraustų savo sąjunginingkę "mažąją santarvę," kuri šiandien skerečiojasi be jokio pagrindo ir šaudo grasinimais Austrijai, Vengrijai ir kitoms valstybėms. Toks darbas nėra taikos palaikymas.

SUGRIOVĖ SIDABRO PRIEDĄ

WASHINGTON, kovo 26. — Kongreso žemesnieji rūmai sugriovė sidabro priedą, kurį senatas prisegė prie viešųjų darbų biliaus.

9 MILIJONAI BEDARBIŲ

NEW YORK, kovo 26. — "National industrial conference" boardas randa, kad vasario mėnesį visam krašte būta 9,898,000 bedarbių.

SEPTINTOJI "DRAUGO" RADIJO PROGRAMA SKIRIAMA AUŠROS VARTŲ PARAPIJAI

Šiandien, 4 val. popiet, iš stoties WEDC, vėl išgirsime "Draugo" radijo programą. Programoj dalyvaus gerb. kun. prof. J. Vaitkevičius, M.I.C., kuris toliau tęs Gavėniai pritaikintas kalbas. Muzikalinę programos dalį išpildys ponia A. Skamarakienė, p-lė A. Šturmaitė, jos atstovauja Aušros Vartų parapiją, ir Sasnausko vyrų choro rinktinis dvigubas kvartetas. Klausykitės šios programos, nes kaip visuomet taip ir šiandien išgirsite gražių pamokinimų ir gražių dainelių.

Nepamirškite pasukti savo radijo ant stoties WEDC, 1210 kilocycles, tarp 4 ir 5 popiet.

JAPONIJA NEPRIKLAUSO T. SĄJUNGAI

ŽENEVA, kovo 26. — Šian dien Japonija oficialiai visiškai išeina iš T. Sąjungos pasibaigus dviem metams kaip ji paskelbė pasiryžimą apleisti šią tarptautinę organizaciją.

Japonai pranešė, kad jie nesiinteresuoja Vokietijos atsiginklavimu ir nesikiša šin klausiman. Tačiau jie daug interesuojasi sov. Rusijos užsimojimu dalyvauti visų pasaulio problemų sprendime.

ITALIJA GINA AUSTRIJĄ

BELGRADAS, Serbija, kovo 26. — "Mažoji santarvė" nusprendė, kad ji pasirengus tuojau imtis ginklų, jei Austrija, Vengrija ir Bulgarija nuspręstų daugiau ginkluotis.

Žiniomis iš Romos, Italija griežtai nusistačius už Austrijos ginklavimosi, kad tuo būdu jai apsidraudus nuo Vokietijos.

O žiniomis iš Ženevos, Austrija ir Vengrija užtikrinamos, kad kada bus modifikuota Versalio taikos sutartis, iš to bus naudos abiem valstybėms.

NAUJAS EKONOMINIS KRIZIS VOKIETIJAI

LONDONAS, kovo 26. — Anot laikraščio Financial News, naujas finansinis krizis greitai sužnybs Vokietiją.

Pažymima, kad per nacių valdymą visiškai sunaikintas Vokietijos užsienių kreditas. Už importą turi būt mokama pinigais. Nuo importo priklauso darbas. Vyriausybė subsidijuoja importą. Ji turės nutraukti subsidijas, o kada tas įvyks, viskas turės griuti.

Be to, Vokietijos skolos kasdien didėja ir krašto stovis perdėm apsiblausęs.

ILLINOIS GUBERNATORIUS PENSIJOS KLAUSIMU

WASHINGTON, kovo 26. — Illinoiso gubernatorius Horneris pranešė krašto vyriausybei, kad Illinois valstybė vargiai turės galimybės prisidėti prie pensijų senatvėje sistemos, kaip tai rekomenduoja prezidentas Rooseveltas. Sako, tas priklausys nuo legislatūros, ar ši galės rasti šaltinių fondo sukėlimui.

Anot gubernatoriaus, to fondo sudarymui yra reikalingi nauji mokesčiai. O štai valstybė iki šiol nieku būdu neranda priemonių, kad sukėlus 38 milijonus dolerių bedarbių šelpimui. Tad apie pensiją senatvėje sunku kas pasakyti.

Indiana, Iowa, Michigan ir Wisconsin valstybės rado priemonių, o Illinois valstybė neranda.

Apskaičiuojama, kad Illinoiso valstybėje yra apie 470,000 asmenų, sulaukę 65 m. amžiaus.

BEDARBIAI VOS NESUKĖLĖ RIAUŠIŲ

TAMPA, Fla., kovo 26. — Apie 500 vyrų ir moterų bedarbių vos nesukėlė riaušių, kada jiems padalinta netinkama maistui mėsa iš bedarbių šelpimo parduotuvės. Kai kurie bedarbiai su gauta mėsa ėmė svaidyti į parduotuvės klerkus.

Paskiau sveikumo departamento komisionieriaus pagelbininkas patikrino mėsą ir rado netinkamą žmogaus maistui.

LONDONAS, kovo 26. — Persų vyriausybė davė Anglijoj užsakymų įvairių lėktuvams dalių.

"DRAUGAS"

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius
PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybėse: Metams — $5.00. Pusei metų — $3.50; Trims mėnesiams — $2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — $7.00; Pusei metų — $4.00. Kopija — .03c
Redaktorius priima — nuo 4 val. iki 5 val. popiet. Išskyrus kalnos prieštaraus Bendradarbiams ir korespondentams rašių nesrašina jei norima kad paskyrti ir neprisiųsdinama tam tikra diena kankiu
5 val. popiet.
Skelbimų kainos prieinamos pareikalavus
Skelbimai sekančiai dienai priimami iki 5 val. popiet.

"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily, Except Sunday.
SUBSCRIPTIONS: One Year — $6.00; Six Months — $3.50; Three Months — $2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — $7.00; Six Months — $4.00; Copy — .03c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
Advertising rates on application.
"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

AR BUS LIETUVOS VOKIETIJOS KARAS?

Lietuvos karo teismas tarė savo žodį vokietininkų išdavikų byloje, kuri tęsėsi per keletą mėnesių ir su kuria mūsų skaitytojai yra susipažinę. 4-riems išdavikams: Emil Boll, Walter Preiss, Heinrich Wannagat ir Emil Loppa už Jesučio nužudymą ir konspiraciją atplėšti nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą, paskirta mirties bausmė. Kitiems vokietininkams paskirta lengvesnės bausmės, o keliems kalėti ligi gyvos galvos.

Be abejojimo, kad karo teismas padarė teisingą nuosprendį ir paskyrė išdavikams tokią bausmę, kurios jie buvo savo biauriais, išdavikiškais darbais užsipelnę. Atsižvelgiant į tai, kad šiomis dienomis Europa ant karo pavojaus vulkano, iš kurio bile dieną gali išsiveržti baisi ugnis, Lietuvos teisme žygis yra labai drąsus.

Lietuva yra nedidelė, Klaipėdos kraštas dar mažesnis. Vienok jis šiandien pasidaro viso pasaulio politikų kalbų ir rūpesčių objektu. Dėl Klaipėdos krašto gali kilti karas visoje Europoje. Dėl jo Vokietija pasiskubino sulaužyti Versalio sutartį, sumobilizuoti pusę milijono vyrų ir juos apginkluoti, taip pat išdrįso prieš save nustatyti Prancūziją ir visus santarvininkus. Tokį žygį Vokietija padarė po to, kai Klaipėdos vokietininkams karo teismo prokurorai pareikalavo užpelnytų bausmių. Vadinas, vokiečiai norėjo Lietuvą išgąsdinti, kad ji nedrįstų nacių teisti. Tačiau, nežiūrint visų vokiečių bauginimų ir rengimosi į karą, Lietuva nepabūgo. Iš to aišku, kad, kaip nekartą Lietuvos valstybės vadai yra pareiškę, Lietuva dėl Klaipėdos kariaus ligi paskutiniam kraujo lašui.

Nežiūrint Hitlerio grąsinimų, nežiūrint, kad Lietuva šiandien vadinama "parako statine", kuri bile kada gali eksplioduoti, mes turime vilties, kad Europos politikai pajėgs vokiečius numalšinti ir įtikinti, kad Lietuva, tiesa, nėra didelė, bet ji nėra be draugų, kad jos užpakalyje stovi santarvininkai, kad ypač Prancūzija ir be to Sovietų Rusija jokiu būdu nepakęstų Klaipėdos užgrobimo, nes tai būtų didžiausias smūgis ne tik Lietuvai, bet visam Pabaltijo kraštui. Versalio sutarties autoriai nenori, kad vokiečiai įsigalėtų Pabalty, dėl to stengsis ir reikia tikėtis, taikingai, sudrausti vokiečių imperializmą ir apkarpyti jėgas jų išpūstam militarizmui.

Kaip žinoma, šiomis dienomis Berlyne lankosi Didžiosios Britanijos užsienių reikalų ministeris p. John Simon ir tariasi su vokiečių vyriausybe Europos taikos klausimais. Svarbiausias to pasitarimo tikslas pasidarė Klaipėda. Gal tai bus laimė, kad šio didelio pavojaus Lietuvai momentu anglų politikas yra Berlyne. Reikia jam linkėti geriausio pasisekimo išblaškyti karo debesis.

VISUOTINAS DARBININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuviai komunistai šaukia "visuotiną Amerikos lietuvių darbininkų suvažiavimą", kuris busiąs birželio 30 ir liepos 1 d. šiais metais Clevelande. Suvažiavimo dienotvarkėn įtraukta šie klausimai:

1. Kova prieš tvieškiamą naują karą.
2. Kova prieš kylantį fašizmą Amerikoje.
3. Amerikos lietuvių reikalavimas civilinių teisių Lietuvos darbininkams ir valstiečiams, kaip tai teisė organizuotis, leisti savo laikraščius, laikyti susirinkimus, rinkti atstovus į valdvietes ir t.t.
4. Siuntimas atstovų nuo Amerikos lietuvių į proponuojamą viso pasaulio lietuvių kongresą Kaune.

Šioj dienotvarkėj matome visai nekaltus ir net aktualius dienos klausimus. Kam iš mūsų nerūpi kova prieš karą, prieš fašizmą, arba Lietuvos žmonių teises, jų veikimo laisvę. Daug kam rūpi ir šiemet Kaune šaukiamas pasaulio lietuvių kongresas. Tačiau mes iš anksto galime pasakyti, kad tie svarbūs klausimai nerūpi suvažiavimo iniciatoriams. Tai tik sliekučiai komunistų meškerei. Reikia manyti, kad lietuvių tautiniai nusistačiusios organizacijos ir draugijos nesiduos komunistams save prigauti. Tai nebus visuotinas Amerikos lietuvių darbininkų suvažiavimas, bet išimtinai komunistų mitingas, sušauktas kovai prieš religiją ir mūsų tautą.

Jei mūsų organizacijos, draugijos, ar šiaip jau paskiri darbininkai ir dėtus prie tokio suvažiavimo, tai jo dienotvarkėje, apart aukščiau paminėtųjų, turėtų būti įtraukta ir šie klausimai:

Kova prieš kylantį bolševizmą Amerikoje; reikalavimas civilinių teisių Sovietų Rusijos darbininkams ir valstiečiams, kaip tai teisė organizuotis, leisti savo laikraščius, laikyti susirinkimus ir t.t.; protestas prieš bažnyčių gricvimą ir tikinčiųjų žudymą Sovietų Rusijoj; protestas prieš Sovietų Rusijos valdžią, kuri badu marina milijonus žmonių.

Kiekvienas susipratęs darbininkas šiandien aiškiausiai supranta, kad kova prieš kruvinąjį bolševizmą yra reikalingesnė, negu kova prieš fašizmą. Bolševizmas visai sunaikina darbininkų laisvę organizuotis, veikti, streikuoti; neleidžia jam skaityti ką jis nori, suvaržo jų sąžinės laisvę; žudo ir badu marina visus tuos, kurie nepritaria bolševikų barbariškai politikai.

SAUGUMO KAMPANIJA

Jungtinėse Valstybėse automobiliais užmušama dešimtimis tūkstančių žmonių. Sužeidžiama daug kartų daugiau. Neatsargūs automobilistai pasidarė kraštui tikra nelaimė. Ypač didžiuosiuose miestuose kas kart darosi pavojingiau ne tik automobiliais važinėti, bet ir pėkščiomis vaikščioti. Dėl to pastaruoju laiku ir spaudoje ir visuomenės sluogsniuose tuo reikalu pradėta susirūpinti.

Ar tik ne pirmą žingsnį tuo svarbiu reikalu padarė Chicagos miestas. Majoro Ed. J. Kelly iniciatyva pernai vasarą suorganizuota vadinama "saugumo kampanija", kuri davė neblogų rezultatų. Toji kampanija manoma dar labiau praplėsti ir daugiau jėgų į darbą įtraukti. Būt gera, kad toks judėjimas prasidėtų visame krašte. Jis daug gyvasčių apsaugotų.

Ir lietuvių nemažas skaičius netenka gyvasties automobilių katastrofose. Dėl to ir mūsų automobilistai turėtų laikytis saugumo dėsnių, turėti galvoje įsakymą — "Neužmušk!" Tėvai, leisdami vaikus į gatves ar siųsdami į mokyklą, turi rūpintis jų saugumu. Žodžiu, visi dėkimės prie saugumo kampanijos, kad sumažinti žmonių žudymus gatvėse ir vieškeliuose.

APDOVANOTAS KOMPOZITORIUS

"Amerika" praneša, kad laisvas meninkas, komp. Juozas Žilevičius, vasario 16 d. proga, už nenuilstamą kultūrinį ir visuomeninį darbą, Lietuvos Valstybės Prezidento apdovanotas Gedimino ordenu, III-jo laipsnio.

Komp. J. Žilevičius yra labai darbštus kultūros darbininkas. Amerikiečiai didžiuojamės, kad jis šiandien gyvena ir darbuojasi mūsų tarpe. Jis yra sukūręs daug gražių bažnytinių giesmių, sukompanavęs visą eilę dainų, parašęs keletą operečių.

Sveikiname gerb. Kompozitorių ir linkime jam ir ateityje sekmingai darbuotis kultūrinėje dirvoje!

Lietuvos Vieta Lyginamojoj Civilizacijoj

(Prof. K. Pakšto kultūros kongrese skaitytos paskaitos santrauka)

Kiekviena valstybė stengiasi gyventi pagal biudžetą, kiekvienas išplaukiąs laivas pasiima tiek maisto ir anglių, kad užtektų kelionei. Todėl, ir valstybė turi nusistatyti savo veiklos gaires. Ypač tas reikalinga Lietuvai, kuri įvairiais atžvilgiais yra atsilikusi nuo kitų valstybių.

Pagal Huntingtono anketos davinius, Baltijos kraštus tenka sustatyti tokion kultūringumo eilėn:

Danija, 100, Švedija 98, Vokietija 96, Suomija 94, Norvegija 93, Estija, Latvija ir Lietuva 82, Rusija ir Gudija 74, Lenkija 66.

Šiandien kultūringumo atžvilgiu valstybės taip išsirikiuoja: Olandija, Belgija, Danija ir Šveicarija. Toliau Anglija, Airija, Švedija, Norvegija.

Pats prof. Nuntingtono civilizacijai kriterijus atmeta, kaip matematiškai neapčiuopiamus, o patiekia savus, kurie gali būti paremti statistika. Tokiais kriterijais jis laiko valstybės biudžetą, žemės derlus, gyvulių ūkį, užsienių prekybą, laivininkystę, natūralinį gyv. prieauglį, kūdikių mirtingumą, raštingumą, studentų skaičių, moksleivių skaičių meno ir muzikos mokyklose, miestelėnų skaičių.

Juo šalis kultūringesnė, juo daugiau ji turi aprūpinamųjų reikalų ir juo daugiau ji pajėgia tam tikslui suimti lėšų. Visam pasauliui yra bendras reiškinys, tai mažas biudžetas žemos kultūros šalyse ir didelis biudžetas aukštos kultūros šalyse. Jeigu aukščiausios kultūros valstybę šiuo atžvilgiu įvertinsime laipsniu 10, tai gausime tokią valstybių eilę: Olandija 10, Danija 6, Suomija 6, Estija 4, Latvija 3, Lenkija, Lietuva ir Rusija 2.

Rugiai ir avižos savo derliumi duoda antrąjį kriterijų. Pagal šį kriterijų valstybės yra tokioje eilėje: Danija 10, Suomija 8, Estija, Lietuva, ir Latvija 6.

Užsienio prekyba parodo krašto svarbą ir reikšmę pasaulinių ekonominių interesų sūkuryje. Juo kraštas daugiau gamina, tuo jis daugiau gali parduoti, o taip pat ir pirkti. Lietuvos eksportas yra mažesnis už bet kurios kitos valstybės eksportą. Danija šiuo atžvilgiu gali lygintis su didžiausiomis valstybėmis, tuo tarpu kai ji plotu yra už Lietuvą mažesnė. Pagal eksportą valstybės taip atrodo: Danija 10, Suomija 4, Estija 3, Latvija 2, Lietuva 1.

Laivininkystės išsiplėtimas rodo valstybių aktyvumą ir ekonominio nepriklausomumo laipsnį. Mūsų šiaurės kaimynus ne tik pelnas, bet ir noras išvystyti kuo plačiausius nepriklausomus santykius su pasauliui, iškelti tautos prestižą ir garbę, paskatino atstatyti karo sunaikintus laivynus, steigti jūrininkystės mokyklas ir siųsti savas vėliavas į tolimiausius vandenynus. Latvija šiam tikslui išleido kelias dešimtis milijonų litų naujų laivų statybai ir įsteigė jūrininkystės mokyklą. Lietuva šiuo atžvilgiu yra labai atsilikusi, juo labiau, kad yra kontinentalinių valstybių turinčių savo laivynus. Pav. Vengrija ir Čekoslovakija turi nemažai prekybinių laivų. Pagal jūrininkystę, Lietuva stovi paskutinėje vietoje. Pagal jūrininkystę valstybės taip rikiuojasi: Danija 9, Suomija 7, Estija 6, Latvija 6, Lietuva 1.

Žmonių prieauglio atžvilgiu Lietuva stovi kiek geriau. Pav., Danijos prieauglis įvertinamas 4, Suomijos 3, Latvijos 3, Estijos 1, Lietuvos 6.

Kūdikių mirtingumas geriau kaip bet kuris kitas reiškinys pavaizduoja masių gyvenimo sanitarines sąlygas švarumą, širdies švelnumą, rūpestingumą ir bendrą tautos sveikatingumą. Labai žemos kultūros tautose kūdikiai (iki 1 metų) miršta net 250 iš 1000, kartais ir daugiau; tokios tautos vadinamos barbariškomis ir net laukinėmis. Tuo tarpu labai aukštos kultūros šalyse kūdikių mirtingumas retai siekia 100, o kartais sumažėja net iki 50 ir dar mažiau. Pagal kūdikių mirtingumą valstybės eina tokia tvarka: Olandija, Švedija 10, Airija, Anglija, Danija 9, Belgija, Prancūzija, Škotija 8 Vokietija, Latvija, Estija, Suomija 7, Lietuva 3.

Lietuvoje iš 1000 žydų vaikų miršta 40, lietuvių 152, vokiečių 140, rusų 120. Norvegijoje, pav., iš 1000 miršta 46 Šveicarijoje 49, Olandijoje 50, Švedijoje 55, Suomijoje 80. Daugiau, kaip Lietuvoje vaikų miršta Lenkijoje, Rumunijoje ir Rusijoje.

Raštingumas. Lietuva yra vienintėlė šalis, kurioje 12 metų, kai nėra daryta jokios gyventojų statistikos. Todėl negali būti vedamas joks tikslus tautotyros darbas.

Raštingumas geriau kaip bet kuris kitas reiškinys parodo masių intelektualinį laipsnį: Suomijos ir Danijos raštingumo laipsnis yra 10, Estijos ir Latvijos 9, Lietuvos 7.

Moksleivių skaičiumi Lietuva yra taip pat atsilikusi.

Moderniškose valstybėse yra privaloma 7—8 metų mokyklos kursas. Aukštos kultūros šalyse mokyklų suole sėdi nuo 15 nuoš. iki 25 nuoš. visų gyventojų, o švietimo ministerijų biudžetai sudaro apie 18—25 nuoš. visų valstybės išlaidų. Moksleivių skaičiaus atžvilgiu valstybės taip pasiskirsto: Danija 9, Suomija 8, Latvija ir Lietuva 6.

Moksleivijos didumo procentas pareina daugiausia nuo to, kiek tęsiasi privalomas pradžios mokslas; atsilikusiose valstybėse privalomas mokyklos kursas tęsiasi tik 4 metus, pažangesnėse 6, o aukštos kultūros šalyse 7 ir 8 metus.

Modernusis gyvenimas vis labiau reikalauja, kad visuomeninės ir valstybinės įstaigos ir patsai kaimas turėtų kuo tirščiau inteligentinių pajėgų. Todėl studentų skaičius pavaizduoja, kokių intensyvumu tauta ruošia sau vadovybę. Šiuo atžvilgiu mūsų šiaurės artimieji kaimynai ryžtasi užimti labai garbingą vietą. Pagal studentų skaičių Latvija turi 10 laipsnių, Estija 8, Suomija 6, Danija 5 ir Lietuva 5.

Meną matematiškai galima išskaičiuoti iš mokinių skaičiaus meno ir muzikos mokyklose. Latvijoje tokiose mokyklose mokosi 1000 mok., kai Lietuvoje apie 350. Pagal indeksus, pirmoje vietoje stovi Danija, Suomija ir Estija (po 10), Latvija 7, Lietuva 2.

Taigi, nors Lietuva telpa aukštosios civilizacijos zonoje, bet yra labai atsilikusi. Lietuvai reiks daug dėti pastangų pasivyti kitas tautas, kurios taip pat nestovi vietoje, o propresuoja. Pav., per penkis metus (1928-1933) padaryta pažanga: Danija nuo 100 pakilo iki 102, Suomija 70—77, Latvija 72—77, Lietuva 73—77.

Jeigu ir toliau Lietuva eis tokiu tempu, tai Lietuvai reikės dar kokios 60 metų, kad ji galėtų pasiekti pozicijas, kurias turi šiandien užėmę aukštosios kultūros kraštai. Po tiek metų jų kultūrinis niveau bus daug aukštesnis, ir mes visada turėsime likti užpakaly. To dėl mums reikėtų gal pasekti Turkijos pavyzdžiu ir kultūrinį gyvenimą varyti penkmečiais.

Baigdamas profesorius pažymėjo, kad reikėtų Lietuvoje sukurti keletą kultūringų valsčių, kurie būtų ne tiek svetimiesiems, kiek savieiems parodyti, kad jie galėtų pasimokyti.

Lietuva turi geras egzistencijos perspektyvas ir gali padidėti net septynis kartus. Tačiau reikia keleriopai didesnio kultūrėjimo tempo, kaip iki šiol. Reikia sutelktomis jėgomis eiti į kovą su necivilizuotumu, kuris mums jokios garbės nedaro.

Kiekvieno katalikio yra priedermė remti ir platinti katalikišką spaudą. Katalikiška spauda nurodo žmogui išganymo kelius į amžinastį.

Tavorščiai! Su pavasariu,
su labiau prasišiepančia saulute, iškįla visokių dzinguliukų. Šiandie ant savo vožnaus
delno dedu jums dzinguliukus
apie antrą rūnijimą per mares.
Sena daina, sena giesmė,
Dzinguliukus čia išriesmė,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai,
Dzinguliukai, dzinguliai.
Pavasaris aušta, eina,
Cicilikuos' nepakaina,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Sniego nėr', žemė sušilo
Ir skridimas vėl iškilo,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Juropoj šturmai pranyko,
Oras čystas vėl paliko,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Aroplano, Grigas-muka,
Prapelerį suka, suka,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Stena inžinas sušalęs,
Plepsi moksliškosios dalys,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Pisorius A. V. Aivada,
Nutarkeles pirštais bado,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Artan's žiūri: dalys rūksta,
Citvaro, gal, jam dar trūksta,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Justas kasą čiupinėja,
Spaudžia, maigo, žiūrinėja,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Kasa tuščia, ar paduko,
Kurgi dingo tūkstantukai?
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Mažas činas — K. Areiva,
Trauko pečiais, visaip raivos,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Kitas tokio paties čino,
Grigui daro rūstą miną,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Davė duonos, davė centų,
Argi dar vis neužtenka?
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Sena leidė (O je tu mano!)
Irgi apie dalis stena,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
— Vyrai, -- advokatas sako, --
Dolerių čia jau užteko, --
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Aroplanui, gal, kas riesta,
Reikia daktaras iškviesti,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Mes čia žiūrim, gal nematom,
Gal jis serga penisaitėm.
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
-- No, -- atšauna mūka-Grigas,
Ne tame čionai dalykas!
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Kad skridimą užštarduoti,
Reikia dolerių dar duoti!
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Kas skridimą rūnin, vaike,
To ir pilvas rūnyt reikia,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Mes čia dirbam -- ne už dyka,
Dar te deda katalikai!
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Šovė, kaip iš pištalieto,
Unisonu komitetas,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Gromatas reik išrašyti,
Jų kišenius apkratyti,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai ir t. t.
Mes čia esam, kad bosauti,
O jie tur mums aukas krauti,
Dzingul, dzingul, dzinguliu-
[kai,

S. Lukas

PLĖŠIKAI

(Tikras atsitikimas 1925 m. Aukštdvario apylinkėse)

Žiema.

Daug sniego.

Vėjuotas, giedras ir šaltas vakaras.

Pilnatis mėnuo gan aukštai pakilęs šviečia žemės paviršį.

Devinta valanda vakaro.

Susirinkimas baigias ir šauliai jau apleidžia mokyklos salę ir skirstosi į namus.

Šaulių vadas nekuriems šauliams patylomis ką tai pasako į ausį ir atsisveikina, pasakydamas, pasimatysim vėliau.

Man besirengiant išeiti, prieina ir prie manęs vadas ir sako:

— Po vakarienei su šautuvu ateik pas mane.

— Dėl ko? — paklausiau aš.

— Kaip ateisi, pasakysiu. Dabar paslaptis.

— Gerai, apie vienuoliktą būsiu.

— Gerai apsirenk. Reikės truputį toliau eiti.

Atsisveikinęs išėjau iš salės.

Lauke labai šalta.

Greitai einu namo. Sniegas po kojomis girgžda. Už kokių tvidešimt minučių aš pasiekiu ir savo namus.

Vakarieniaujame.

Pavakarieniavus viens mano draugas Tamas klausia:

— Ar kuriam nors iš jūsų vadas neliepė pas jį ateiti?

— Manęs prašė apsiginklavus ateiti, tik nepasakė dėl ko, — atsakiau jam.

— Man, irgi sakė, kad užeiti pas jį, — tarė Tamas.

— Gerai, eisime kartu, — tariau jam.

— Aš manau, kad jūs, tur būt, kur nors kokį užpuolimą darysite, — tarė mano draugas Kazys, — nes, aš mačiau, vadas tik pačius geriausius ir drąsiausius šaulius pasirinko.

— Pamatysim, — tariau, išeidamas per duris.

Už penkiolikos minučių jau buvome pas vado butą. Tamas įėjo į vidų. Aš likau lauke. Kiek pasižvalgęs po kiemą, eisiu į vidų pasiteirauti, kam mus vadas pasikvietė. Vos tik priėjau prie durų, mane visą nuo galvos ligi kojų nukrėtė koks tai staigus mirties baimės šiurpulys, kad net plaukai man ant galvos, rodos, pasišiaušė, sustingo ir lyg kokia nematoma ranka mane nuo durų pastūmėjo atgal ir pakratė. Aš sustoju prie durų. Savyje jaučiu kokią tai vidujinę baimę.

Pagaliau, ateina ir daugiau šaulių. Su jais ir aš įeinu į vidų.

Kambarys nedidelis. Pilnas šaulių. I šviso buvome šešiolika. Vieni sėdėdami rūko, o kiti ką tai pasakoja ir juokiasi.

Vadas susirinkusiems pranešė, kad šį vakarą viename kaime, už kokių keturių kilometrų nuo miestelio, yra vestuvės, į kurias, jam slapta pranešė viens to kaimo gyventojas ir prašė jo vardo niekam neišduoti, atsilankys, garsūs šioj apylinkėj plėšikai: Bendaras ir Drobė, kurie jau daug kartų mums iš nagų vis pasprunka.

— Mes turime ten slaptai nuvykti, — kalbėjo vadas, — apsupti kaimą ir, jeigu jie ten yra, gyvus ar negyvus suimti. Seniai mums jau valdžios įsakyta juos pagauti, bet vis nepavyksta. Kuomet darysim užpuolimą, vyrai, būkit atsargūs, nes jie, kiek man teko nuo žmonių girdėti, yra labai gerai apsiginklavę, kad kartais kurio nenušautų.

— Mes pasistengsime. Netikėtai užpuolimus daryti, seniai jau esame įgudę, — pasigirdo keno tai balsas.

— Žinoma, žinoma, — tarė kiti.

— Nesykį lenkams kailį išpėrėm ir nevienas dar ir be kelinių turėjo bėgti, kai juos netikėtai bemiegančius užklupdavom. O čia, tai tik juokai, — tarė, kur tai kertėj sėdėdamas, šautuvu pasirėmęs, mieguistomis akimis šaulys.

— Už pusvalandžio iškeliausime, — tarė vadas.

Pasižiūrau į laikrodį, lygiai vienuolikta valanda nakties.

— Tu irgi eisi? — paklausė manęs vado draugas Viktas, gyvenąs čia pat su vadu, turįs apie trisdešimt metų vyras, tarnavęs ilgai Lietuvos kariuomenėje, kovojęs dėl jos nepriklausomybės ir turįs labai daug patyrimo, iš įvairių gyvenimo sričių.

— Nežinau. Gal būt, ne, — atsakiau jam.

— Kodėl? Turi kokį tai nujautimą?

— Taip. Jaučiu kokią tai baimę savyje.

— Jei taip, tai žinai ką? Aš tau patariu neiti. Bus geriau.

— Aš taip ir manau padaryti, tik reikia vadui pasakyti, kad aš su jais šį kartą neisiu. Gal pavadys bailiu, bet aš to nebijau.

Kiek palaukęs, prieinu prie vado ir sakau:

— Šiąnakt, vade, aš su jumis neisiu.

— Kas yra?

— Per daug šalta, o aš neturiu kuom šilčiau apsirengti. Bijau, kad kartais begulėdamas kur sniege neperšalčiau.

— Tai ką, jis neina? — tuoj pasigirdo vieno, kito balsas.

— Ką mes be tavęs darysime?

— Kaip bus? — kreipėsi vienas į vadą. — Permažai... Tik penkiolika...

— Ką padarysi? Su dideliu būriu ten nelabai patogu... Nors ir nedaug, bet visi gudrūs ir turį gerus patyrimus, bus daug geriau tikslą atsiekti, — tarė vadas ir, kreipdamasis į mane pasakė. — Daryk, kaip sau nori. Aš prievarta neverčiu nė vieno eiti. Kas daugiau dar nenorit eiti?

Niekas neatsiliepė.

Aš užsikabinau ant peties šautuvą ir išeinu.

Mėnesiena.

Sniegas blizga ir girgžda einant po kojomis.

Aš einu namo. Gan toloka. Turiu pereiti išilgai visą miestelį, turintį su virš kilometrą ilgio. Pagreitinu žingsnius. Miestelyje viskas ramu. Netrukus, praėjus pro miestelio rinką, prieinu aukštus, stovinčius abipus gatvės, kelis mūrinius namus, kurių tamsūs šešėliai krinta tiesiai ant gatvės, padarydami čia tamsumą. Einu skubiai nešinas šautuvą rankose. Vos tik aš įėjau į šią tamsią gatvę, pamačiau du vyru, ūmai šokančiu iš pašalies gatvės prie manęs, ko aš panašaus ir tikėjausi, eidamas į šią tamsią gatvę. Aš norėjau bėgti, bet jau buvo per vėlu. Vienas griebė mane iš užpakalio, o kitas iš priekio už šautuvo ir nori jį man iš rankų išplėšti. Aš, šautuvą tvirtai savo rankose suspaudęs laikydamas, jaučiu, kad užpuolikas yra už mane daug silpnesnis. Užpakalinis, kuris stengiasi mane parmesti ant žemės, taip pat yra silpnesnis. Aš nesiduodu parmesti ir kovoju vienas tarp dviejų. Kas bus, jeigu jie iš manęs šautuvą atims, pamaniau sau. Ką aš tada darysiu? Na, kas bus, tas bus, lyg žaibas, greitai man slenka galvoje mintys, šautuvo iš rankų nepaleisiu. Kratausi ir niekaip negaliu jų nusikratyti. Vienas iš priekio prie šautuvo, o kitas iš užpakalio prie manęs, lyg katės nagais prikibę, laikosi.

— Atsitraukit šalin! — sušukau, netverdamas jau piktumu, — ba aš jus, kaip šuo dantimis, sudraskysiu!.

Jie neklauso, tik stengiasi mane parsimesti. Kad ne tas man iš užpakalio, šitą koja nuspirčiau, o dabar negaliu, kad kartais nepavykus nelikčiau jų auka ir grūnamės viduryje gatvės. Kas jie per vieni, apytamsyj negaliu pažinti. Tik matau, kad vyriškiai trumpais švarkais apsirėdę.

Galų gale, sukaupęs visas jėgas, smarkiai pasipurtau ir apsisukdamas aplink nusikratau užpakalinį, ir pagaliau ūmai ištraukiu šautuvą iš pirmojo rankų (mat mes abu laikėmės už šautuvo) ir smarkiai šautuvo kotu drožiu tiesiai į pasmakrę, bet jis, kaip ant savo laimės, spėja greitai pasukti savo galvą į šalį, ir taikomas jam smūgis tenka tiesiai į krairįjį petį, nuo kurio jis ką tik neparvirsta ir atgalias net pabėgėja. Kitas tuoj šoka prie manęs, bet ir jis gauna šautuvu smūgį į krūtinę ir kitą į nugarą, kai apsisuka bėgti. Atsigrįštu prie pirmojo, žiūriu, jis gan toli atsitraukęs stovi. Antrasis pri bėga prie jo ir abu dingsta tamsioj gatvelėj.

(Daugiau bus)

APIE DOVANŲ SIUNTIMĄ Į LIETUVĄ

1934 m. lapkričio 30 d. "Darbininke" 95 nr. buvo įdėtas Juozo N. Medinio straipsnis, vardu "Ar verta siųsti Lietuvon dovanos". Straipsnyje suminėta keli pavyzdžiai dėl Lietuvos muitinių, kad jos aukštą muitą nustatančios siunčiamoms iš Amerikos dovanoms ir daroma išvada, jog siųsti dovanos neapsimoka.

Lietuvos įvežamieji muitai nėra aukščiausi, palyginus juo su kitų valstybių muitais. Daugelyje valstybių dabar ir muitai aukštesni ir įvežimo suvaržymai daug griežtesni kaip Lietuvoje.

Atskirų muitų siunčiamoms dovanoms, jeigu siunčiama nauji daiktai, neturi nei Lietuva, nei kuri kita valstybė ir praktiškai žiūrint negali būti nes nei vienos valstybės muitinės negalėtų išskirti nuo prekių.

Siunčiamos į Lietuvą dovanos, ten sunčiamos rūbai, avalynė ir kiti vartoti daktai, kurie neturi prekių pobūdžio ir adresuojami atskirų asmenų vardu, nuo muito visai atleidžiama. Taip jau gali būti nuo muito atleidžiamos knygos ir mokslo priemonės, siunčiamos švietimo įstaigoms ir joms to prašant valdžios įstaigų. Iš to matyti, kad kelias dovanų siuntimui nėra užkirstas. Geriausia būtų prieš siunčiant kokį siuntinį į Lietuvą, pasiteirauti Lietuvos konsuluose apie tvarką siuntiniams, muitus ir pan. Tuo būdu būtų lengvai galima išvengti bet kurių nemalonumų bei kliūčių Dabartinis tarptautinės prekybos siuntinių judėjimas yra visur apsunkintas nė vien muitais, bet ir įvairiais kitais reikalavimais, leidimais, kilmės liudijimais ir t.t. Paskirį siuntėjai, ne pirkliai, negali viso to žinoti ir todėl prie siuntinio neprijungimas, pav. "kilmės liudijime arba konsulatė vizuotos fakturos gali arba visai sukliudyti siuntinio įleidimą arba gręsti trigubo muito uždėjimu. Panašių atsitikimu pasitaiko ir su Lietuvos siuntiniais į Amerikos Jungtines valstybes.

Kai kurioms prekėms įvežti dabar reikalaujami specialūs leidimai ir todėl dovanų gavėjams Lietuvoje gali susidaryti rūpesčių tokius leidimus gauti, jeigu siuntinyje yra rūbams medžiaga ar kas kita, kas be leidimų neįsileidžiama.

Be to, minėtame straipsnyje pasakyta, kad Lietuvos valdžia **uždaranti duris** sušelpimui savųjų ir aukštais muitais atšaldinti geriausių patrijotų pasiryžimą ir norą pagelbėti saviesiems. Tikrumoje taip nėra. Priešingai, Lietuvos valdžia daug pastangų deda palaikyti ir plėsti santykius mūsų tautiečių užjūryje gyvenančių su Lietuvoje gyvenančiais, o muitai šiuo atvėju jokios reikšmės negali turėti. Yra žinoma, kad beveik 100 nuoš. materialės pagalbos soviesiems iš mūsų tautiečių Amerikoje eina pinigais ir tam jokių kliūčių nėra.

Dėl vieno kito siuntinio dai-

(Tesinys 4 p.)

Telefonai: LAFayette 5824—8351

BRUNO SHUKIS & CO.
Generaliniai Kontraktoriai

Statome naujus ir pertaisome senus namus be skirtumo
Apdengiam gonkas (porčius) arba visą medinį namą popiera arba cementiniu asbestos
Taip pat parūpinam paskolas namų pataisymui.

Imam darbus visoj Chicagoj — kolonija nesvarbu
APSKAIČIAVIMAI DYKAI

4131 South Francisco Avenue
CHICAGO, ILL.

PHONE CANAL 4674

NANCY'S BEAUTY SHOPPE
Specializuoja PERMANENT WAVING
And Complete Beauty Service
2302 South Leavitt Street
N. DRUMSTA, Prop.

Padarome gražias fotografijas vestuvių, balių ir kitų iškilmių

A. ZALATORIS
2322 South Leavitt Street

Greitai pristatome fotografijas pasportams

DAROME MORGIČIUS SU LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS
DUODAM ILGLAIKINES PASKOLAS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ

Priimame pinigus taupymui nuo 50 centų ir aukščiau
Kiekvienas gali pats nuspręsti kiek per mėnesį gali sutaupyti

SIMANO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

Platesnių informacijų galima gauti raštinėje

2242 West 23rd Place

Ofisas atdaras kasdien

DUODAM PASKOLAS ANT MORGIČIŲ
Mažais Mėnesiniais Išmokėjimais nuo 5 iki 20 metų
TAUPYKIT PINIGUS MŪSŲ DRAUGIJOJ

Mes mokam už kiekvieną dolerį dividendų, pagal uždarbio. Praeityje išmokėjome 4%.

Mūsų draugija yra viena iš tvirčiausių finansinių įstaigų po *Federal Valdžios Priežiūra.*

Mums depresija visai nepakenkė. Reikalaudami visada galite gauti savo sutaupytus pinigus. Įstojimo mokėti nereikia.

Saugumas jūsų investmentų apdraustas per U. S. Government įstaigą — Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2334 So. Leavitt St.
Tel. CANal 1678
J. MACHIEWICH, Prezidentas.
H. KUCHINSKAS, Raštininkas.

Jau Galima Įsigyti Nauja
Maldaknygė Ir Pamaldų Vadovėlis

Ši nauja maldaknygė yra nedidelė, 256 pusl., gražiai išleista, patogi neštis, talpina visas reikalingiausias maldas, litanijas ir giesmes. Pagamino Lietuvių Kunigų Draugija, pamaldų subendrinimui visose lietuvių bažnyčiose Amerikoje. Išleido Tėvų Marijonų Vienuolija.

Kaina audekliniais viršais 65c; paauksuotais kraštais 75c; odiniais viršeliais $1.25. Užsakymus siųsti adresu:

"DRAUGO" KNYGYNAS
2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

EMIL DENEMARK INC.

AUTHORIZED SALES AND SERVICE

PONTIAC
BUICK
CADILLAC
LA SALLE

TELEPHONE CRAwford 4100

LISTEN TO W.E.D.C. RADIO STATION FOR USED CAR BARGAINS

3848-60 OGDEN AVENUE

JAUNIMAS

Chicagos lietuvių katalikų jaunimo skyrius

JAUNIMO IDEALIZMAS

Šiandien daugelis, išgirdę idealo vardą, sarkastiškai nusišypso ir jiems pro dantis išsprunka: "Jaunuoliai, moderniškas XX amžius remiasi technika, fabrikais ir lietuviškais bernais. Idealai, idealizmas — šiais žodžiais nesukrausite turtų. O turtai, lobis, turi būti jūsų idealai!" Iš tikrųjų, moderniškas žmogus nepaprastai skuba, ieško naujų kelių, naujų takų, kaip būtų galima kuo daugiau iš medžiagos pagaminti turtų, pelno. Daugelis rūpinasi tik savo indėlių procentais. Šių laikų dievais pradedama laikyti mašina, technika. Pasaulis bando grįžti į pagonystės laikus. Tą aiškiai įrodo hitleriškos Vokietijos pavyzdys. Šiais metais buvo pradėta aukoti senajam germanų dievui seni auto, padangos, giedoti tam tikri himnai! Juk tai tikra pagoniškoji dvasia! Tuo tarpu idealai niekinami. Dvasia — pūdoma. Daugelis pusmokslių, kitaip tariant mokstininkų, ne nori tikėti, nei į Dievą, nei į velnią. "Ponai mokslininkai, ponai profesoriai ir jų klapčiukai, ponai medicinos daktarai ir jų gailestingosios meilužės, ponai perversijų advokatai ir jų pakalikai — kvatoja, šaukia, cypia, rėkia: Parodykit mums dvasią, idealą, ponai mistikai! Mes ir per žiūroną jų nematom! Che, che, che! Parodykit mums, ponai mistikai, bent dvasios uodegytę, kojytę, nosytę, ausytę! Che, che, che! Mes mokslo žmonės mes nenorim tikėti! Tikyba, religija, dvasia, idealas — kvailiams!" taip juos pajuokia prof. J. A. Herbačiauskas. Šitaip galvojant daugumai mūsų inteligentų, negalima norėti, kad mūsų moksleivija, ir apskritai, jaunuomenė būtų ideališkai nusiteikusi. Ir jei gu didelė dalis jaunimo šiandien žygiuoja kartu su Kristumi, su Jo idealais, tai tik todėl, kad idealai gyvenime yra čiuopte apčiuopiami.

Šiandie gyvenimo realybėj per maža tejuntame poezijos. Proza, pasak Herbačiauską, nu galėjo poeziją. Ir nykumu pradeda dvelkti mūsų gyvenimas. Kur išganymas?

Maldaknyges atsvėrė pudros kvapas,
Altorius pakeitė lipšnus Mamonas.

Ir laukia mūs ne Sibiras, bet kapas,
Kur žiauriai klykia vėliavos raudonos.

(F. Kirša, Lietuviškas Sapnas).

Kas gi pagaliau yra tas trokštamas idealizmas? Kokia jo reikšmė? Anot prof. St. Šalkauskio, gerai suprastas, entuziastiškas mūsų jaunuomenės idealizmas, tarsi pavasario gėlė, yra jaunosios prigimties dovana, kuri tik tada pasirodo vaisinga visam gyvenimui, kai jinai, imama su visu rimtumu, ir kai yra suprantamos tos pareigos, kurias jinai užleda. Idealizmas kiekvienam jaunuoliui uždeda tam tikrų pareigų, kaip siekimas jų, tobulinimas savo sielos galių, kurias reikia atlikti jaunystėje. Nes jaunystė yra pats gražiausis gyvenimo laikas, kupinas kilnių užsimojimų, entuziastiškų polinkių. Jaunystėje atlikti žygdarbiai kartais net pasaulį nustebina. H. D. Noble jaunystę charakterizuoja, kaipo gyvastingų pajėgų išsivystymą, F. A. Ouillermet — kaipo amžių beribių akiračių, pavasario žavėsio ir gyvenimo tamprumo, o prof. Stasys Šalkauskis — kaip amžių, kuriame labiausiai mylimi idealai, ir kada labiausiai linkstama į praktinį idealizmą (žinoma, jei gyvenamoji aplinka nenuslopina tų norų). Idealizmas yra vienas iš svarbiausių veiksnių, kuris paskatina jauną žmogų, kopti ad astra, toliau nuo purvinos žemės, susižavėti tik kilniais dalykais, mylėti dvasią, o ne materiją. Kiekvienas naturalus jaunuolis, taip kaip žydinti gėlelė, kad ieško švelnių saulutės spindulėlių, ieško kilnių idealų. Tik tas, kurio sielą jau slėgia sunki nuodėmės našta, juos niekina ir jais bjaurisi.

Idealai žygiuoja kartu su gyvenimu, su visuomene. Kokia bus visuomenė, koks bus jos nusiteikimas, pažiūros į gyvenimą, toki bus jos idealai, toki bus ir jaunimo siekimai bei idealai. Žmonių nuolatinis, gaivališkas troškimas laimės, džiaugsmo, gimdo idealus. Kada jaunime atsiranda idealai? Paprastai idealai atsiranda ir pradeda formuotis lytinio brendimo metu, kada jaunuolis išvysta savo vidaus pasaulį su visomis mįslėmis bei paslaptimis.

Baigiant tenka pastebėti apie idealaus jaunimo pareigas. Į šį klausimą atsakau Antano Smetonos žodžiais: "Mūsų jaunuomenė turi sukrusti veržtis darban. Tačiau, kaip visur, taip ir jos tarpe daug pašauktųjų, bet maža išrinktųjų. Susidūręs su gyvenimu ir pamėginęs dirbti, tūlas jų, pamatys, jog į dedamą idealą kelias — dygliais nuklotas. Tarp visų pirma turi mokėti prisiruošti darban, užsigrūdyti savo valia, savo asmuo (Švietos Takais II d.). Moksleiviai ir jų siekimai 74 pusl.). "Jaunimui reikia estetinio išsilavinimo, kuris yra itin svarbus jaunuolio šviesuolio pažymys, be to, jis gerai veikia ir jo moralę... Jaunimas turėtų daugiau vertinti meno įstaigas, dažniau jas lankyti ir geriau doroti savo estetinį skonį. Reikalinga ir platesnė orientacija, daira, taigi pravartu pažinti bent paskutinių dviejų šimtmečių visuotinė politikos istorija. Pagaliau turi permanyti asmens, draugijos, tautos ir žmonijos gyvenimo prasm"' (A. Smetona, Vyresniųjų viltis jaunimas).

Taigi matome, kad idealus jaunimas turi daug dirbti. Jis turi išsaugoti savo individualumo žymes, savo vyriškumą. Idealizmas dar nėra galutinai žuvęs. Juk idealizmas jau pradeda atgimti. Tai rodo mūsų pačių gyvenimas.

Tik idealizmo jaunuomenė pakels lietuvių tautos dvasią, paskatins tautą didiems žygiams! O jos eilėse turi ir Tu priklausyti, mano brangusis Bičiuli!

"Ateitis"
Petras Arvydas

MYLIU

Myliu pasaulį,
Myliu erdves;
Myliu mėnulį,
Myliu žvaigždes.
Myliu beribį
Plotį dangaus,
Mylimą veidą
Draugo brangaus...
Augau, bujojau,
Pyniau svajonę,
Darželin jėjus
Skyniau rožes...
Skridau pasaulin,
Viena be draugų,
Siela man vaitojo
Ilgu... ilgu...
Myliu pasaulį,
Drąsiai žengiu;
Man neužtenka
Vien tik svajų...
Noriu gyventi,
Noriu mylėt
Nors dėl to reiktų
Vargt ir kentėt...

Nemuno duktė

IŠ ŠALIES ŽIŪRINT

Tai vadinas basketbolo turnyras jau pasibaigė...

Čempijonais tapo Cicero... Sveikiname juos... Marquette kovojo iki paskutinės minutės ir, jei vienas iš žaidėjų būtų tik geriau apsižiūrėjus, kažin kaip būtų išėję su čempijonatu Cicerai...

Besketbolo turnyras tęsės per 9 savaites ir buvo Chicagos kat. liet. jaunimo susidomėjimo vyriausiuoju punktu...

Dabar, pradėsime baseball, golfą, tenisą etc...

Jei besketbolo turnyras išėjo taip sekmingai tai tik dėka Vyčio Juozo Glebausko pasišventimui, pasidarbavimui... Šis vyras, ištikrųjų, dirbo visa širdimi...

Nervuotas — Susierzinęs? Štai Greita Pagelba

Kam būti nervuotu ar susierzinusiu? NUGA-TONE suteiks greitą pagelbą. Tai yra tiesus nervų tinkliui tonikas ir veikia akstinu visai nervų sistemai. Nervingumas daro žmones ersiais ir nemaloniais. Suvaldykit savo nervus su NUGA-TONE ir greitai užmiršit bėdas. NUGA-TONE neturi prasto skonio. Jis yra piokštelių formoje ir lengvas priimti. Pamėkit viso mėnesio trytmentą už Vieną Dolerį. Jei rezultatai nepatenkins, jūsų pinigai bus sugrąžinti. Parduoda ir garantuoja visi aptiekoriai. Neatidėliokit—gaukit bonką šiandien. Venkit pamainų. Reikalaukit tikro NUGA-TONE.

Nuo užkietėjimo imkit—UGA-SOL—idealų Liuosuotoją vidurių 25c ir 50c.

SPORTAS

Lietuvos Vyčių Chicagos apskričio besketbolo sezonas baigės sekmadienį, kovo 24 d Šv. Pilypo gym.

Pirmas žaidimas įvyko tarp Providence ir North Side. Providence, kaip paprastai, pradėjo silpnai, bet, žaidimui artinanties prie galo, tiek daug taškų padarė, kad, laikui pasibaigus, abu tymai stovėjo lygiomis.

Po pertraukos prasidėjo "overtime" žaidimas. Providence parodė savo jėgą ir padarė 3 taškus. North Side, nepasiduodama, irgi padarė du ir trečią. Čia buvo duotas ženklas, jog "overtime" žaidimas baigės. Abu tymai vėl stovėjo lygiomis. Bet žaidikas, kuris padarė tretį punktą, padarė jį nelegaliai ir punktas buvo išnestas. Tas ir davė pirmenybę Providence.

Antrame žaidime susirėmė Westville su Roseland. Westville yra pietinės Illinois dalies besketbolo čempijonai, o Roseland C. Y. O. lygoje antroje vietoje. Jų žaidimas tikrai buvo įdomus, ėjo lygiomis iki pertraukos. Po pertraukos Carp įėjo lošt su Westville. Jis, kad ir daug taškų nepadarė, taip paveikė į Roseland, kad Westville, be jokio vargo, laimėjo.

Trečiame žaidime susiėmė Cicero su Marquette už Lietuvos Vyčių Chicagos apskričio besketbolo čempijonatą. Abu tymai ėjo lygiomis; su kiekvienu nauju punktu mainėsi pirmenybė. Arti galo Cicero atėmė pirmenybę iš Marquette ir išlaikė iki galo. Ir taip tapo Lietuvos Vyčių Chicagos apskričio besketbolo čempijonais.

REZULTATAI:

Providence 30, North Side 28 (overtime).
Westville 36, Roseland 20.
Cicero 26, Marquette 25.

J. G.

Sekmadienį į besketbolo žaidimus susirinko beveik visi praeities Chic. apskr. sporto komisijonieriai... Matės J. Giedraitis, Šedvilas, M. Pavilionis, P. Šaltimieras... Buvo tarsi lyg ir kokia reunija...

Pereitą šeštadienį, Medinah klūbo plaukimo baseine, Marquette Vyčiai buvo surengę maudymąsi. Prisirinko Vyčių iš visų kuopų ir per tris valandas linksminos...

West Sidės Vyčių kuopa seka Marquette pavyzdį ir balandžio 12 rengia tokią pat parę, tik kitoj vietoj... J. Petraitis smarkiai dirba 24 kuopoj... Dėka jo pasidarbavimo, West Sidės Vyčiai gavo parap. name patalpą savo klūbui...

L. V. Chic. apskr. pinoklio turnamentas prasideda šią savaitę Roselande.., Už savaitės, kitos visos kitos kuopos įsijungs ir gal apie Velykas turėsime jau pinoklio čempijoną... ne vienas vyras varosį ir labai nori to titulo...

L. Vyčių "Dainos" choras eina prie prisirengimo darbo pabaigos ir balandžio 28 d. patieks visuomenei savo darbo vaisius — pastatys Liet. Auditorijoj, Gilberto ir Sulivano operetę "Pinafore"...

Liepos Ketvirtoji — Chicagos L. Vyčių Diena!

UŽUOJAUTA

Chicagos L. Vyčiai reiškia gilią užuojautą vytei Irenai Aitutytei gilaus skausmo valandoj, netekus savo mylimo tėvelio.

JAUNIMAS RENGIA BALIŲ

Vyčių 14 kuopa rengia balių gegužės 11 d., parapijos svetainėj.

CICERO. — Šv. Vardo drgija eis in corpore velykinės išpažinties šeštadienį, kovo 30, o sekmad. 7:30 mišiose prie šv. Komunijos. Visi nariai turi dalyvauti. **Valdyba**

STACIJOS GRAUDŪS VERKSMAI IR GAVĖNIOS GIESMĖS
Atspausdinta iš maldaknygės "Ramybė Jums."
DRAUGAS PUB. CO.
2334 So. Oakley Avc., Chicago, Illinois.

Čikagos ir Rockfordo Vyskupijų
Penkių Metų Notas
Dabar galite pirkti per mus
Notos Moka 4 ir 5 Nuošimtį
DISTRICT NATIONAL BANKA
1110 West 35 Street
Telefonas Boulevard 2600

LEONARD A. GREETIS
Real Estate — Insurance — Notary Public
Apdraudžiam namus, rakandus — automobilius ir langus. Norint pirkti, parduoti ar mainyti namą atsišaukite:
4425 So. Fairfield Ave. LAF. 6618
Valandos: — Kasdien nuo 9 ryto iki 9 vakaro, išskyrus Pirmadienius ir Ketvirtadienius — iki 6 v. v.

INSURANCE NOTARY PUBLIC
B. K. PETKIEWICZ & CO. MORTGAGE BANKERS
PERKAM LIETUVIŠKUS BONUS
REAL ESTATE — SIUNČIAM PINIGUS Į LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA
Prisirašykite į mūsų Spulką. Teisingumu Pamatuotas Biznis
2608 WEST 47th STREET Tel. LAFayette 1083

SUCH IS LIFE—

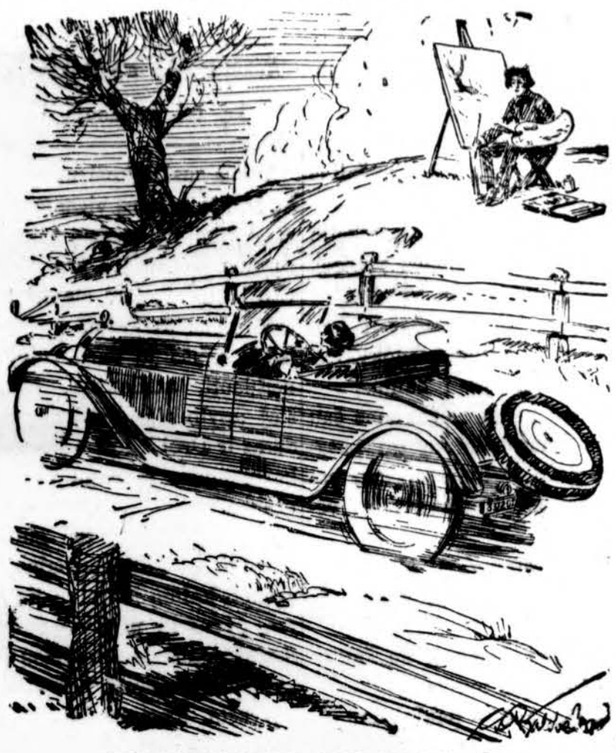

THE DESIRE OF THE MOTH FOR THE STAR.

LIETUVAITĖ SPORTININKĖ PASIŽYMĖJO

M. Rudytė, gyvenanti Springfield, Ill., išrinkta žaisti "guard" su "All-American" basketbolo tymu. Ši garbė jai buvo suteikta, kada St. Louis, Mo., pasižymėjo visos Amerikos merginų basketbolo turnamente. M. Rudytė yra viena iš Springfieldo žymiausių atlečių.

VILNIUS. — Kovo 7 d. į Vilnių kelioms dienoms buvo atvykus Kauno žydų ekskursija.

Be Dievo meilės irsta visuomenės tvarka. Pamilk Dievą, o rasi sau ir tėvynei nenykstamą turtą. Kur Dievas ten ir palaima.

PAIN-EXPELLER
Nuo Peršalimo
naudokite
ANCHOR PAIN-EXPELLERĮ
Pain-Expelleris visuomet palengvina skausmus
KILLS PAIN

ELEKTRIKINĖS LEDAUNĖS

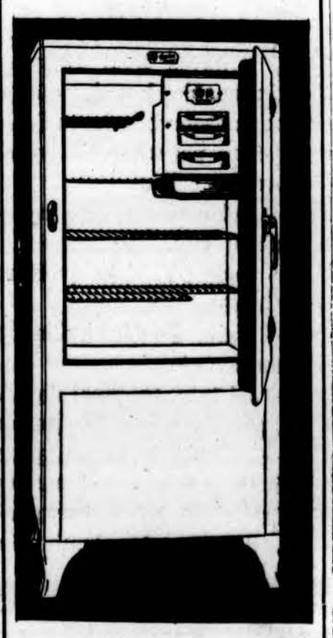

Žemiausios Kainos Chicagoje.
Nuo
$99.50
ir aukščiau
Pasirinkimas didelis.
APEX, NORGE, LEONARD, WESTINGHOUSE, CROSLEY.
Lengvi išmokėjimai
Jos. F. Budrik, Inc.
3417 So. Halsted St.
Tel. Boulv. 4705

IT'S SIMPLY INEXCUSABLE
You cannot expect to make friends socially or in business if you have halitosis (bad breath). Since you cannot detect it yourself, the one way of making sure you do not offend is to gargle often with Listerine. It instantly destroys odors, improves mouth hygiene and checks infection. Lambert Pharmacal Company, St. Louis, Missouri.
LISTERINE
ends halitosis
Kills 200,000,000 germs

TO LOSE FAT
Miss M. Katner of Brooklyn, N. Y. writes: "Have used Kruschen for the past 4 months and have not only lost 35 pounds but feel so much better in every way. Even for people who don't care to reduce, Kruschen is wonderful to keep the system healthy. I being a nurse should know for I've tried so many things but only Kruschen answered all purposes." (May 12, 1932).
TO lose fat SAFELY and HARMLESSLY, take a half teaspoonful of Kruschen Salts in a glass of hot water in the morning before breakfast—don't miss a morning—a bottle that lasts 4 weeks costs but a trifle—get Kruschen Salts at any drugstore in America. If not joyfully satisfied after the first bottle—money back.

COULD NOT DO HER HOUSEWORK

WHEN everything you attempt is a burden—when you are nervous and irritable—at your wit's end—try this medicine. It may be just what you need for extra energy. Mrs. Charles L. Cadmus of Trenton, New Jersey, says, "After doing just a little work I had to lie down. My mother-in-law recommended the Vegetable Compound. I can see a wonderful change now."
Try Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND

APIE DOVANŲ SIUNTIMĄ Į LIETUVĄ

(Tęsinys nuo 3 pusl.)

ktais Lietuvos valstybė negali atsisakyti savo ūkio politikos ir muitų sistemos, siekdama tikslo išsugdyti savąją pramonę. Tad norint saviesiems padėti, nemažesnės vertės turėtų siuntimas vietoje dovanų daiktais, to pačios sumos piniginės perlaidos, juo labiau, kad Lietuvoje visko jau pasigaminama, visko galima nusipirkti ir kainų skirtumo nėra.

Tsb.

LABDARIŲ DIRVA

ŠIANDIEN RENKASI LABDARIAI

Nepamirškit, kad šį vakarą į Aušros Vartų parap. salę renkasi Lietuvių Labdarių Sąjungos kuopų atstovai ir veikėjai, kad pasitarti svarbiais organizacijos reikalais.

Šiame susirinkime jau turėsime tartis dėl kapinių dienos rinkliavos ir pikniko Vytauto darže. Kuopoms reiks pasidalinti darbais, kurių, kaip žinome, yra labai daug. Kuo geriau prie tų darbų prisirengsime, tuo geriau juos atliksime ir didesnę naudą padarysime.

Labdarių kuopos turėjo sekmingų parengimų, dėl to prašome atvežti į centrą pinigų, nes šį mėnesį reikia ūkio morgičių atnaujinti ir skolą sumažinti. Kiek žinoma, šios kuopos turėjo parengimus: 3, 6, 7, 8 ir 10 kp.

ORGANIZUOTA LABDARYBĖ

Lietuvoje dabar rimtai organizuojama vargšų šelpimas ir globojimas. Katalikų dienraštis "Rytas" kas savaitę pašvenčia puslapį labdarių veikimo reikalams. Kun. J. Čaka organizuoto šelpimo reikalais taip rašo:

Kas darytį su tikrais vargšais, kurių visada yra ir jų bus? Atsakysime — reikia juos šelpti.

Kaip juos šelpti, kaip suorganizuoti labdarybę neseniai rašė A. Jakštas, užakcentuodamas, kad pašalpos teikimas turi būti visuomenės organizuotai atliekamas; būtent:

1. Esamosios pašalpos draugijos turėtų sueiti į glaudesnį kontaktą, daryti bendrus posėdžius, organizuoti bendras rinkliavas ir t.t.

2. Kaunas turėtų būti padalintas į rajonus pagal parapijų skaičių.

3. Prie kiekvienos parapijos turėtų būti suorganizuotas Komitetas savo rajono vargšams registruoti ir globoti.

4. Parapijos Komitetų atstovai turėtų kas savaitę rinktis į bendrus posėdžius, peržiūrėti praeitos savaitės savo veikimą ir nustatyti planą sekančios savaitės darbams.

5. Surinkus vargšų statistiką įsteigti Greitosios Pašalpos Biurą, kuris turėtų šelpti tuos vargšus, kuriems pašalpa būtinai reikalinga.

"Jei padarysi kam gera, žinok, kam darai" (Šv. R.). Galimas dalykas, kad dėl šio atsargumo nekartą negalėsime sušelpti tikrai reikalingojo, bet kitos išeities nėra, nes apsisaugojimas nuo išnaudojimo ir piktanaudojimo yra naturalus reikalavimas. Tikrų vargšų visada atsiras.

Nuolatiniai aukotojai — rėmėjai gali pasižymėti vargšų pavardes, vardus, gyv. vietas, labd. skyr. paimdamas auką iš rėmėjų juos galėtų painformuoti apie vargšo būklę.

Argi patiems aukotojams sunkus dalykas būtų sužinoti parapijos skyriaus labd. dr-jos valdyboje raštu, žodžiu, telefonu apie tikrą nlaimingojo padėtį. Čia yra informacijų, vargšų sąrašai ir t.t.

Jau pirmųjų krikščionių parapija ne tik propagavo labdarybę, bet ją ir organizavo.

Apaštalai ir vyskupai jau tada suprato sutvarkyti tikinčiųjų reikaluose labdarybę, kad išvengti išnaudojimo ir iš pačios labdarybės susilaukti geresnių vaisių. "Kas nedirba, tegul ir nevalgo', buvo gerai žinomas krikščionims, t. y., kas tinginiauja, negalėjo būti krikščionių bendruomenėje.

Kad teisingai išdalinti aukas, apaštalai liepė sudaryti vargšų sąrašus. Miestuose, kur krikščionių buvo skaitlingai, pav., Romoje, dijakonai globodavo vargšus kvartalais, kurių buvo 7.

Pašalpos buvo teikiamos įvairios, atsižvelgiant į vargšo reikalus ir vietą. Popiežiaus Kornelijaus laikais 1251 m. Romos bažnyčia teikdavo kasdien 1500 vargšams pietų. Konstantinopolyje šv. Jono Krizost. laikais (IV a. p.) 3 tūkst. tiek pat ir Antijochijoje. Vargšai net gaudavo rūbus, buvo parapijiniai rūbų sandėliai. Dijakonai nurodydavo turtingesniųjų namus, kur vargšai gaudavo maistą ir pašalpą. O kiek būta įvairių labdarybės institucijų: ligoninių, prieglaudų, užeigos namų keleiviams ir svetimšaliams. Be to, plačiai praktikuojama buvo vergų vadavimas.

Viduramžiais vargšų šelpimas buvo dar labiau organizuotas. Parapija sulig nuostatais draudė šelpti žinomus girtuoklius, nedorovingus, keikėjus ir kitus blogų papročių asmenis. Valdžia matydama naudingą parapijos darbą rėmė medžiaginiai labd. institucijas. Labdarybei aukų sudėdavo parapijiečiai. Jei tų aukų neužtekdavo, buvo apdedami, visi galį mokėti, labdarybės mokesniu.

Šv. Vincentas Paulietis sutvarkė vargšų šelpimą racijonaliais pagrindais; šį darbą puikiai išrutuliojo XIX amž. Fridrikas Ozanamas, kuris įtraukė į didįjį labdarybės veikimą inteligentijos elitą ir bestudijuojančią jaunuomenę Šv. Vincento a Paulo konferencijose.

Šiandien parapijietis yra vertas tiek, kiek jis yra krikščionis; vargšas bus praktikuojantis krikščionis, jei parapija ateis jam pagalbon ir padės jam dorai gyventi, turtingas bus krikščionimi kiek išsižadės šykštumo ir gerais darbais vykdys Kristaus įsakymą "mylėkite viens kitą".

KAUNAS. — 1934 m. Lietuvoje išleista 933 knygos. Išleistų knygų egzempliorių skaičius siekia 3,223,030. 1933 m. buvo išleista 898 knygos 2,370,147 egz. skaičiuje.

Leidėjai noriau leidžia romanus ir mokykloms vadovėlius, nes tų daugiau išperka.

Svetimšalių Suvaržymo Reikalu

(Adv. J. Grišiaus referatas Vak. Valst. L. K. 12-jai Konferencijai)

Gerb. prezidijume, gerb. dvasiškija ir dalyviai!

Konferencijai besirūpinant religijos, arba dvasiniais, reikalais mūsų lietuvių katalikų, gyvenančių šioj šalyje gerovei, susiduriam ir svietiškais, arba materialiais klausimais, kurie paliečia dabartinį mūsų gyvenimą.

Romos Katalikų Bažnyčios nusistatymas, ypatingai Amerikoje, — nesimaišyti į valstybinius, arba valdžios, dalykus. Jo Eminencija kardinolas Gibbons iš Baltimorės patvirtino šį nusistatymą ir to laikosi dabartinė Romos Katalikų Bažnyčios dvasiškija Amerikoje. Protestonų sektos labai dažnai, ypatingai prohibicijos laikais, buvo taip galingos, kad Washingtone kongresmonai ir valstybių legislatūros nariai buvo priversti nuolankiauti protestonų atstovams Kongrese arba Legislatūroj, taip pat ir rinkimuos šios šalies prezidento. Visi mes atsimenam protestonų nusistatymą už prezidentą Hooverį ir priešai kandidatą katalikų Alfred E. Smithą.

Kad nenukripti nuo temos, reikia pažymėti, kad laiks nuo laiko įnešama į kongresą Washingtone arba į legislatūras įvairių valstybių biliai, kuriais norima suvaržyti žmonių laisvę, atimant nuosavybę ir taip toliau. Tas sunkina gyvenimo naštą.

Amerika yra vadinama "laisvės šalis". Bet mes matome, kad toji laisvė mažėja, o didėja priespauda. Buvo laikai, kada Amerikos durys buvo atdaros ir milijonai žmonių plaukė į šį kraštą, kad pagerinus savo būvį, kad turėjus geresnes ekonomines sąlygas. Daugelis apsigyveno čionai ir tapo piliečiais. Bet buvo, ir yra, tokių, kurie mano grįžti į savo gimtinį kraštą ir, žinoma, tiems Amerikos pilietybė neturėjo didelės svarbos. Šiandien, po penkių sunklaikio metų, arba depresijos, iškilo nepasitenkinimas, ypatingai tų amerikiečių, kurie tarnavo Pasauliniam Kare, arba taip vadinamų legjonierių. Nusiskundžiama, kad jie yra piliečiai, stoję į karą už šios šalies principus, šiandien neturi darbo. Užmetama, kad ateiviai dirba, o piliečiams darbo nėra. Mes visi žinom, kad ateiviai dirbo sunkiausius darbus, kada jie atvažiavo į Ameriką, nes amerikonai tokių darbų nenorėjo dirbti.

Antras užmetimas, kad amerikiečiai moka taksus ir maitina ateivius per taip vadinamą "charities", arba valdžios "Relief Organizations". (Žinoma, čia nekalba apie tų mokėtojų taksus, kurie neturi pilietinių teisių).

Dabar einam prie taip vadinamo House Bill No. 425 kuris buvo įneštas atstovo Thomas P. Sinnett į Illinois legislatūrą, Springfielde, 5 d. kovo šių metų. Ar šį bilių legislatūra praves, pataisys ar pakeis, priklausys nuo piliečių, kurie iškels pasipriešinimą arba protestą. Lietuvių Advokatų draugija jau išnešė protestą prieš šį bilių ir paskyrė komisiją iš penkių advokatų (Bordeno, Olio, Peterso (Petrošiaus), Petraičio ir Grišiaus). Sekmės, žinoma, priklausys nuo visuomenės pritarimo.

Pažiūrėkim į biliaus patvarkymą:

Pirmas paragrafas: Bėgiu dešimties dienų po bilio užtvirtinimo, kožnas žmogus, kuris nėra išsiėmęs pirmųjų popierų, arba išsiėmęs pirmas popieras ir netapęs piliečiu, bėgiu penkių metų, turi užsiregistruoti pas vietinį county šeriff po priesaika. Registrantas turi paduoti savo vardą, pavardę, amžių, užsiėmimą ir gyvenimo vietą. Mažiems vaikams, gyvenantiems su tėvais, nereikalinga registruotis.

Antras paragrafas: Nepilnametis, neturėdamas tėvų arba prižiūrėtojų gali būti atiduotas į J. A. Valstybių rankas ir deportuojamas pareikalavimu, arba "complaint", dviejų piliečių.

Trečias paragrafas: Ateiviams, neturintiems pirmųjų popierų arba turint pirmas popieras ir neišsiėmus antrųjų, bėgiu penkių metų yra uždrausti dirbti bile kokiam užsiėmime Illinois valst. be tam tikro leidimo iš Superintendent of the Department of Labor Illinois valst. Toks leidimas bus duodamas tik tada, kada nebus užtektinai piliečių darbams.

Ketvirtas paragrafas: Tokie ateiviai taip pat pildydami aplikacijas, arba imdami iš bile perdėtinio "relief committee", arba valdžios įstaigos, pašalpą, paramą arba pagalbą, prasižengia ir už tokį prasižengimą, apart užmokėjimo bausmės, atiduoti J. A. V. valdžiai deportavimui.

Penktas paragrafas: Ateiviai, kaip virš minėti, turės registruotis kas 90 dienų.

Šeštas paragrafas: Prasižengėliai bus baudžiami taip vadinamu "misdemeanor" nedaugiau $100 ir kalėti neilgiau šešis mėnesius County kalėjime; arba abi bausmės.

Septintas paragrafas: Prasižengėlis šio įstatymo turės įrodyti raštu jo gimtinę vietą, kada ir kur ir kokiam telsme buvo išimtos pirmos arba antros popieros.

Aštuntas paragrafas: Duoda teisę šerifams įvesti knygas šiai registracijai.

Devintas paragrafas: Kadangi yra pavojus, šis aktas turi eiti į galę tuojau.

Iniciatorius šio biliaus yra buvęs Pasaulinio Karo generolas John V. Clining. Per Chicago Tribune gavo laiške pareiškė, kad tikslas šio biliaus yra — sulaikyti tuos ateivius, kurie neteisėtai įvažiavę ir kurie naudojas darbais ir tie, kurie naudojas gaudami pašalpą, iš J. A. Valstybių, arba valstybės įstaigų, pan., Illinois Emergency Relief. Jis pareiškia, kad yra apie penki milijonai ateivių, neteisėtai įvažiavusių į Ameriką.

Kadangi bilius yra drastiškas ir paliečia tuos, kurie yra teisėtai įvažiavę ir kurie stengės praeity gauti pilietybės popieras, mano manymu, įstatymas nubaus šimtą už vieną prasikaltėlį ir yra priešais Amerikos principus ir todėl, mano patarimas, yra:

1. Kad nepiliečiai dėtų pastangų tapti piliečiais, ypatingai tie, kurie mano čionai apsigyventi.

2. Kad keltų protestus prieš šį bilių, ir panašius, kaip numeris 696, įteiktas 20 d. kovo atstovo Weber.

3. Negalint sulaikyti įvedimo šių bilių, dėti pastangų, kad būtų daromi pakeitimai, idant bilius neįeitų į galę, sakykim, dviejų ar trijų metų laikotarpiu.

ATĖJUS LIŪDĖSIUI
Pasiteiraukite!!
Juozapas Eudeikis
ir
Tėvas
Lengvais Išmokėjimais
Laidotuvių Sąlygos
REPublic 8340
5340 SO. KEDZIE AVE.

SPAUDOS SAVAITĖS TVARKA

Aušros Vartų par. nuo kovo 27 d. iki balandžio 3 d.
Šv. P. M. Nekalto Prasidėjimo par. nuo bal. 3 d. iki 10 d.
Šv. Kryžiaus par. nuo balandžio 10 d. iki 17 d.

Visi katalikiškos spaudos platintojai kviečiami šiuo parapijoms skirtu laiku kuodaugiausiai pasidarbuoti savo kolonijose. Visų katalikiškų laikraščių agentai tegul eina per šeimas ir užrašinėja prenumeratas. Federacijos skyriai taip pat rengs prakalbas spaudos reikalams. "Draugas" savo radijo valandas skiria viršminėtoms parapijoms ir kolonijoms.

SKAITYKITE

"DRAUGAS", vienintėlis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, išeinąs 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams $6.00.

"DARBININKAS", Lietuvių Sv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išeina dukart į savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams $4.00. Pusmečiui $2.

"GARSAS", L. R. K. S. A. organas, savaitraštis, 73 E. So. street, Wilkes Barre, Pa. Kaina $2.00 metams.

"LAIVAS", savaitinis Tėvų Marijonų žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois. Metams $2.00.

"STUDENTŲ ŽODIS", A. L. K. Studentų organizacijos žurnalas, Marianapolis College, Thompson, Conn. Metams $2.00.

"MOTERŲ DIRVA", A. L. R. K. Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill., Metams $2.00.

"VYTIS", Lietuvos Vyčių mėnesinis žurnalas, 4736 S. Wood St., Chicago, Ill. Metams $1.80.

"AMERIKA" savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universalis Biuras, Inc. Kaina metams $1.50. 423 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai aukštesnės rūšies paminklų ir Grabnamių
Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj
Suvirš 50 metų prityrimo
Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigus
Mes atlikome darbą daugeliui žymesnių Chicagos Lietuvių.
527 N. WESTERN AVE.
arti Grand Ave.
Telefonas SEEley 6103
Chicago, Illinois.

ROSELLI BROTHERS, INC.,
PAMINKLŲ DIRBĖJAI

Specialistai įkalime ir išdirbime visokių rūšių paminklų ir grabnamių.
Mūsų įstaiga specializuoja šiame darbe per šešias kartas.
Veskite paminkių reikalus tiesiai su pačiais išdirbėjais.
MOUNT CARMEL KAPINĖSE
Viena blokas į rytus nuo didžiulių vartų
HILLSIDE, ILLINOIS
Trys telefonai:
Res. PENSACOLA 9011
BELMONT 3485
Office: HILLSIDE 3548
Vincent Roselli, secr.
Alfred Roselli, pres.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicagos, Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

J. F. Eudeikis	4605-07 So. Hermitage Ave. Phone YARds 1741—1742
Lachawicz ir Sunus	2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Cicero 5927
J. Liulevičius	4092 Archer Ave. Phone LAFayette 3572
S. P. Mažeika	3319 Lituanica Ave. Phone YARds 1138
A. Masalskis	3307 Lituanica Ave. Phone BOUlevard 4139
A. Petkus	1410 So. 49th Ct., Cicero Phone Cicero 2109
J. F. Radžius	668 West 18th Street Phone CANal 6174
S. M. Skudas	718 West 18th Street Phone MONroe 3377
Chas. Syrewicze	1344 So. 50th Ave., Cicero Phone Cicero 294
I. J. Zolp	1646 West 46th Street Phone BOUlevard 5203

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
YARds 1741–1742
J. F. EUDEIKIS

KELLY "GIMINIŲ" SKAIČIUS AUGA

Vakar advokatas Werner W. Schroeder, šešių asmenų legalis patarėjas, kurie sakosi esą giminės mirusio "neturtingo turtuolio", gavo Kelly gimimo dokumentus. Kelly, kaip jau visiems yra žinoma, gyveno kaipo vargingiausias neturtėlis, dėvėjo apdriskusius drabužius, gyveno paprasčiausiuose namuose, skaitėsi su kiekvienu skatiku ir ilgą laiką ginčią vedė, kad nusiderėjus nors in penkis centus. Bet, tam varguoliui mirus, visi nustebo sužinoję, kad tas taip prastai apsirėdęs senukas buvo šykštuolis. Jam mirus jo buvo palikta suviršum $140,000. Žinoma, pinigas kaip medus ir daug ką pritraukia. Taip ir buvo šiame atsitikime. Tuoj pradėjo rastis visokių visokiausių giminių. Kai kurie iš tų buvo moters, jaunos, kurios sakėsi, kad buvo Kelly žmonomis nors Kelly turėjo 62 metų, o jos net 30 metų neturėjo. Iš visų tų, šeši iš rytinių valstybių rimčiausiai mėgina prirodyti giminingumą su Kelly. Adv. Schroeder gavo Probate teismo teisėjo John F. O'Connell leidimą pristatyti savo klijentus teismui. Visi šie šeši gyvena rytuose ir jie tikrina, kad jie pusbroliai ir puseserės mirusio Kelly.

Gimimo metrikų kopija duoda James Thomas Kelly mums šiuos faktus. Jis gimė 26 Beach Street, Charlestown, Mass. Gruodžio m. 25 d., 1873 m. Jo tėvai sulig metrikų buvo Edward Kelly, šiaučius, ir jo žmona Elzbieta.

Moterystės sakramento dokumentai prirodo, kad Kelly tėvai apsivedė Bostone 1873 metais. Moterystės sakramentą jiems suteikė kunigas Micheal Lane. Visi įgyti dokumentai bus naudojami adv. Schroeder, idant įrodžius teismui, kad jo klijentai yra tikri Kelly giminės.

Įdomūs Kelly paprotčiai smalsiai sekdavo biržo eigą

Kelly, nors ir visai prastai apsirengęs žmogelis nuolatos sekdavo biržo eigą. Nors ir atrodė, kad jis visai mažai dėmesio kreiptų į tokius dalykus, kurie yra sekami vien tik turtingesnių žmonių, vienok jis kasdien smalsiai peržiūrėdavo laikraščius sekdamas visokių šėrų ir bonų atpiginimą ir pabranginimą.

Tikras šykštuolis

Kelly rūkydavo, bet tuos cigaretus pats pasidarydavo. Jis niekuomet jų nedalindavo kitiems, bet nuo kitų pats dažnai imdamas. Jis gerdavo ir stipresnius gėrimus, bet tik tuomet, kuomet kas kitas jam užfundydavo. Jis niekuomet nevartodavo muilo, ir taip pat niekuomet nevartodavo savo pakavoto turto. Kiek yra žinoma, jis niekuomet kitam nėra užfundijęs, nei mažiausio dalykėlio nupirkęs.

Kally kebliose padėtyse

Keletą kartų Kelly buvo visai keblioje padėtyje. Dažnai jis rasdavosi arti tos vietos, kur buvo nužudytas žmogus. Vieną kartą jis buvo teismo nuteistas 14 metų kalėti. Kokius du kitu kartu jis radosi teisme ,kaipo įtartinas asmuo nužudymo tyrinėjimuose.

Atsimena mirusį Kelly

Lucien Forty, kuris gyvena 116 South Loomis street, taip pat užlaiko "flophouse", kurioje mirusis Kelly dažnai lankydavo. Jis apie Kelly štai ką pasakė: "Aš Kelly gerai pažinojau. Jis man visuomet skųsdavosi, kad jis neturėdavo skatiko užmokėti man tai, ką jis man skolingas. Jis niekuomet negrįždavo į namus prieš vidurnaktį. Ponia William Smermis, kuri pas mane gyveno jį geriausiai pažinojo, išskiriant tuos, kurie suklastavo jo testamentą."

Daugiau apie Kelly rytoj.

MARQUETTE PARK ŽINELĖS

Baigiasi jau Šv. Metai. Mūsų parapija jau kartą juos iškilminga apvaikščiojo. Dabar vėl grupelė eis lankyti bažnyčių kovo 31 d. Prieš tai du Tėvai Marijonai, pradedant ateinančiu ketvirtadieniu, duos trijų dienų rekolekcijas. Tuomi galės pasinaudoti jauni ir senesni. Vakarais pamokslai bus 7:30, o rytais 8:30. Visi pasinaudokite.

Kovo 31 d. mūsų bažnyčioj iškilmingai per sumą 10:45 v. ryte prasidės 40 val. atlaidai ir baigsis balandžio 2 d. vakare. Per atlaidus iškalbingi pamokslininkai sakys pritaikinančius pamokslus ir nemažai bus kunigų svečių, kurie gelbės klausyti išpažinčių. Visi marketparkiečiai pasinaudokite šia proga, atlikite velykinę ir įsigykite atlaidus.

Grupė artistų, po vadovystė artisto J. Olšausko, vaidins vidduramžių misteriją "Visi Žmonės" balandžio 7 d. mūsų svetainėje. Verta visiems šį veikalą pamatyti, nes tai pirmas Chicagoje tokios rūšies vaidinimas.

Sekmadienį, kovo 14 d., mūsų svetainėje bus rodoma įdomūs Šv. Antano, to pasaulio stebukladario judami paveikslai. Filmos naujos ir labai gražiai nuimtos. Daug bus galima pamatyti ir pasimokinti iš to didžio šv. gyvenimo. **Rep.**

CHICAGO HEIGHTS ŽINIOS

Kovo 21 d. įvyko pramoga seserų naudai. Padaryta $60.-20. Darbščios moterys, rengėjos, visus pavaišino geru "refreshments", nors įžangos bilietai buvo tik 25c. Daugiausiai pasidarbavo Vytuvienė.

Turime parapijoj ir keletą ligonių. Serga H. Vesalienė, O. Žukauskienė ir A. Zarankienė. Pastaroji paslydo ir skaudžiai užsigavo ranką. Linkime kuogreičiausiai pasveikti.

Kovo 28 d. parap. salėj įvyksta kortomis ir kauliukais žaidimas parapijos naudai. Šiam parengimui darbuojasi moterys nuo Arnold gatvės. Vadovauja O. Daukšienė ir P. Laudanskienė. Jos išpardavė jau virš šimto bilietų. Aišku, turėsime didelį būrį žaidėjų.

Gavėniai prasidėjus, gerb. kleb. kun. A. C. Martinkus ragino žmones daugiau melstis, daugau gerų darbų atlikinėti ir paskelbė šitokią tvarką Velykinės išpažinties atlikimui. Kovo 31 d. visos moterų draugijos ir moterys nepriklausančios prie draugijų eis bendrai prie šv. Komunijos. Balandžio 7 d. bus visų vyrų ir jų draugijų bendra šv. Komunija ir balandžio 14 d. visas jaunimas ir jų draugijos eis bendrai prie šv. Komunijos.

Kovo 17 d., buvo būriu bažnyčių lankymas, kad įgijus Jubiliejaus atlaidus. Reikėjo stebėtis matant tokį didelį būrį. 190 žmonių su savo klebonu priešakyje atliko lankymą. **Rep.**

24 TEISIAMI

Chicagoj tardoma byla 24 asmenims ryšium su įvykusiais smurtais per busų tarnautojų streiką.

Per streiką keletas asmenų neteko gyvybės; daug sužeista ir padaryta daug nuostolių.

Pranešimai

TOWN OF LAKE. — Lietuvių Namų Savininkų Susivienymas (Lithuanian Improvement Ass'n) laikys mėnesinį susirinkimą ketvirtadienį, kovo 28 d., parapijos svetainėj, 8 valandą vakare. **Rašt.**

SVARBUS PRANEŠIMAS

SPECIALĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ LIEPOS (JULY) 3, 1935 M.

LIETUVOS VIZA VELTUI

Amerikos Lietuvių Katalikų Studentų ir Profesijonalų Sąjunga šiuomi praneša visai lietuvių visuomenei, Amerikoje, kad rengia didelę ekskursiją į Lietuvą, š. m. liepos 3 d., Swedsh - American Lines S. S. Gripsholm. Bus plaukiama į Klaipėdą. Visiems šios ekskursijos dalyviams teikiama specialios nuolaidos ir privilegijos. Lietuvos vyriausybė praneša, kad šios ekskursijos dalyviams **nereikės Lietuvos vizos.** (Paprastai Lietuvos viza kainuoja $10.00). Jei vyksite su šia ekskursija, nereikės mokėti už Lietuvos vizą.

Lietuvoje dalyvausime: Lietuvos Ateitininkų 25 metų Jubiliejiniame Kongrese; Pasauliniame Užsienio Lietuvių Kongrese, Parodose, Ekskursijose, etc.

Ekskursijos vadai: Am. Lietuvių Kat. Stud. ir Prof. Sąjungos dvasios vadas kun. Jonas Balkūnas, Brooklyn, N. Y. ir Sąjungos Centro Pirmininkas Jonas C. Morkūnas, Rochester, N. Y.

Informacijos reikalais kreipkitės dabar į John C. Morkunas, 41 Willite Dr., Rochester, N. Y.

Vėliau patieksime daugiau žinių apie šią ekskursiją.

J. C. M.

LIŪDNOS LAIDOTUVĖS

GARY, IND. — Kovo 21 d. palaidotas Šv. Kazimiero kapuose plačiai žinomų biznierių Simano ir Onos Brazauskų sūnus, Albinas, 21 metų amžiaus. Prieš tris metus velionis baigė keturių metų aukštesnę mokyklą ir darbavosi, kaipo menedžeris tėvų krautuvėje.

Sirgo spinal meningitis; ligoninėj išgulėjęs keturias dienas, atsiskyrė su šiuo pasaulin kovo 20 d.

Paliko liūdinčius tėvus, seseris, brolį Bronislovą, kuris birželio mėnesį baigs Purdue universitetą inžinerijos kursą, dėdę biznierių Jurgį Brazauskį Chicagoje, tetas ir daug giminių. **Nuliūdusi giminaitė**

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS "DRAUGE"

NORI SUKELTI DOVANĄ SEIMUI

BRIDGEPORT. — A. R. D. 2 sk. pastarame susirinkime įgaliojo tris veiklias rėmėjas surengti pramogėlę, kad sukėlus dovaną Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų draugijos 16 seimui.

Trys jaunos narės: K. Garuckaitė, O. Kazlauskaitė ir St. Vdomanaitė ėmėsi to darbo visu nuoširdumu. Pririnko brangių dovanėlių ir, štai, kovo 31 d., 3:30 val. popiet kviečia svečius į bingo ir bunco žaidimą Šv. Jurgio parap. salėn, ant 2 lubų. Įžanga 25c. Susirinkę visi gražiai pasisvečiuos ir naudos padarys. Visi welcome į bingo ir bunco žaidimus. **Rėmėja**

NUBAUSTAS VISĄ GYVENIMĄ KALĖTI

Federaliniam teisme prisiekusieji teisėjai nubaudė kalėti iki gyvos galvos žudiką "Baby Face" Nelsono sėbrą J. P. Chase, buvusį Kalifornijos butlegerį, kurs kartu su Nelsonu nužudė du vyriausybės agentus. Toje kovoje žuvo ir Nelsonas.

CLASSIFIED

AUTOMOBILES AUTOMOBILES

EMIL DENEMARK INC

Vartotų Karų Bargenai

PONTIAC — '33, 4 durų Sedan, 5 drat. ratai, Mohair Trim. Gerai išrodo ir tobulam stovy. Garantuotas $475

PONTIAC — '34 — 2 door Touring Sedan, with built-in trunk, juodas, 5 drat. ratai, radio ir karšt - vandeninis šildytuvas. Neatskiriamas nuo naujo karo. Garantuotas... DIDIS TAUPMAS.

FORD 8, — '32, 2 pasaž. Convertible Coupe, Tan paint, 6 raudoni drat. ratai, rumble seat. Puikus mažas coupe tobulam mekaniškam stovy $295

PLYMOUTH — '33, 2 pasaž. Convertible Coupe, Juodas, 5 raudoni drat. ratai, rumble seat. Vėliausio modelio coupe švelniai bėgančiu motoru $415

BUICK — '33, Model 57, 5 pasaž Sedan, Juodas, šeši drat. ratai, trunk rack. Šis mažas Buick sedan išrodo kaip naujas, nerasite jam panašaus. Garantuotas $765

PONTIAC — '30 — 4 door Touring Sedan, juodas, 6 drat. ratai. Ekonomiškas šešių cilinderių karas, tobuloj padėty $275

FORD 8, — '35, kuone naujas, 1935 Ford DeLuxe 2 durų Sedan, Gray Paint, su Radio, Hot Water Heater ir white side wall tajerais. Tiktai kelias dienas vartotas ir garantuotas kian naujas DIDELIS SUTAUPYMAS.

LaSALLE — '30 — 2 door, 5 pasaž. Coupe, juodas, 5 drat. ratai, rear luggage compartment. Labai gražus bei populiarus LaSalle modelis $365

NASH '32 — 8cyl. 5 pasaž. Coupe, Juodas, 6 drat. ratai, geri tajerai, trunk rack, whipcord trim. Gerai ras karas žema kaina $325

BUICK '31 — Model 91, 5 Sedan. Juodas, 6 drat. ratai, geri tajerai, mohair trim. Didelis, erdvus, smagus Buick geram stovy $375

CHEVROLET '34, — 2 Door Sedan, Tamsiai žalias, 5 cream drat. ratai, tik trumpą laiką vartotas, išrodo kaip naujas. Garant. BARGENAS.

CADILLAC '30 — V-8, 5 Sedan. Juodas, mediniais ratais, spare tire užpakaly, whipcord trim. Labai geras karas žema kaina $375

BUICK — '32 — Model 97, 5 Sedan, tamsiai mėlynas, 6 drat. ratai, spot light, special pilot ray light, whipcord trim. Labai gražus, erdvus, jaukus, vėliausio modelio Buickas $565

BUICK '30 — Model 46S, 2 pasaž. coupe su rumble seat, French blue, 6 drat. ratai, labai gražus coupe tobulam stovy $295

CADILLAC — '31 — V-12, 5 pasaž. Town Sedan, with rear trunk, 6 drat. ratai with white side walls. Išrodo kaip naujas iš vidaus ir iš lauko Maroon paint $695

CADILLAC '28 — V-8, 5 Sedan. Mėlynas, 6 drat. ratai, trunk rack, whipcord trim. Puikus karas, kuris dar ilgai tarnaus $195

PACKARD '28 — 8 cyl. 7 Sedan, 6 drat. ratai trunk rack $95

BUICKS — Visų modelių. — Mes visuomet turime ant vietos puikų staką garantuotų vartotų Buick karų. Negalima geriau pirkti negu gerą vartotą Buick, kuris buvo tinkamai pertaisytas.

IR DAUGELIS KITŲ

Įduokite savo dabartinį karą mainais ir balansą išmokėkite patogiais mėnesiniais mokesčiais.

3848-60 Ogden Ave. - Chicago

Crawford 4100

LIETUVIAI DAKTARAI

Office Tel. HEMlock 4848
Res. Tel. GRovehill 0617
7017 S. FAIRFIELD AVE.

DR. J. J. SIMONAITIS

2423 W. MARQUETTE ROAD
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. 2-4 ir 7-9 vak.
Ketv. ir Nedėliomis susitarus

Dienomis Tel. LAFayette 5793
Naktimis Te. CANal 0402

DR. A. J. JAVOIŠ

Office: 2643 W. 47th Street
Val.: 2 iki 5 popiet, 7 iki 9 vak.
Nedėlioje pagal sutartį

Tel. LAFayette 7650

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4140 Archer Avenue
Val.: 2—4 ir 7—9 val. vakare
Res. 2136 W. 24th St.
Tel. CANal 0402

Ofiso: Tel. LAFayette 4017
Rez.: Tel. HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4142 ARCHER AVE.
Ofiso valandos: 2-4 ir 6-8 val. vak.
Rezidencijos Ofisas: 2653 W. 69th St.
Valandos: 10-12 ir 8-9 val. vak.
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį

DR. P. ATKOČIŪNAS

DENTISTAS
1446 SO. 49th CT., CICERO, ILL.
Utar., Ketv., ir Pėtn. 10—9 val.
3147 SO. HALSTED ST., CHICAGO
Paned., Sered. ir Subat. 2—9 val.

Tel. LAFayette 3057

DR. A. RAČKUS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
3051 West 43rd Street
(Prie Archer Ave. netoli Kedzie)
Valandos: nuo 2 iki 8 val. vakaro
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį

Ofiso Tel.: LAFayette 3650
Res. Tel.: VIRginia 0669

DR. V. E. SIEDLINSKIS

DENTISTAS
GAS X-RAY
4143 ARCHER AVENUE
Kampas Francisco Ave

Tel. LAFayette 3051

DR. A. J. MANIKAS

Gydytojas ir Chirurgas
OFISAS IR REZ.
2519 West 43rd Street
Valandos: Nuo 9 iki 10 rytais — 1 iki 3 popiet — 6 iki 8:30 vakare.
Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 p.p.

LIETUVIAI DAKTARAI:
AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI:

Office Phone PROspect 1028 — Res. and Office 2359 So. Leavitt St. CANal 0706

DR. J. J. KOWARSKAS

PHYSICIAN and SURGEON
2403 W. 63rd St., Chicago
OFFICE HOURS
2 to 4 and 7 to 9 P. M.
Sunday by Appointment

DR. STRIKOL'IS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4645 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso telef. BOUlevard 7820
Namų Tel. PROspect 1930

Tel. BOUlevard 7042

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Val.: nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį

Ofiso Tel.: PROspect 6376
Rez. Tel.: HEMlock 6141

DR. J. RUSSEL

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
2500 W. 63rd St.
Ofiso val.: 2 iki 4 ir 6:30 iki 8:30
Seredomis ir nedėliomis pagal sutartį
Rez. 2515 W. 69th St. Pagal sutartį.

Tel. Ofiso BOUlevard 5913—14
Res. VICtory 2343

DR. A. J. BERTASH

Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Tel. CANal 0257
Res. PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1821 SOUTH HALSTED STREET
Rezidencija 6600 So. Artesian Ave.
Valandos: 11 ryto iki 2 popiet
6 iki 8 v. vakaro

Tel. CANal 6122

DR. G. I. BLOŽIS

DENTISTAS
2201 W. Cermak Road
(Kampas Leavitt St.)
Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto
Nuo 1 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

Tel. CANal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos 1—3 ir 7—8 vak.
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPublic 7868

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Tel. VIRginia 0036
Ofiso val.: 2—4 ir 6—8 p. m.
Nedėliomis pagal sutartį

AKIŲ GYDYTOJAI:

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
OPTOMETRICALLY AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso rumparegystę ir toliregystę. Prirenginą teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 SO. ASHLAND AVE.
Phone Boulevard 7589

25 METŲ PRITYRIMO

Pritaikyme akinių dėl visokių akių. Ekspertas tyrimo akių ir pritaikymo akinių

DR. JOHN SMETANA

OPTOMETRISTAS
1801 S. ASHLAND AVENUE
Platt Bldg., kamp. 18 st.
2 aukštas
Pastebėkit mano iškabas
Valandos nuo 9:30 ryto iki 12 v. Popiet nuo 1:30 iki 8:00 val. vakaro. Nedėliomis nėra skirtų valandų. Room 8.
Phone CANal 0523

Ofiso Tel. CICERO 49
Rez. Tel. CICERO 3656

JOS. SHINGLMAN, M. D.

Buvęs Cicero miestelio pirmas Sveikatos Komisijonierius. Yra gerai Ciceriečiams žinomas. Praktikuoja jau 28 metus. Specializavo užsieny. Pasekiningai gydo Rheumatizmą, Plaučių ir širdies ligas.
Valandos:
Nuo 10 iki 12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir 7 iki 8 val. vakare:
Šventadieniais pagal susitarimą.
4930 West 13th Street
CICERO, ILL.

ĮVAIRUS DAKTARAI:

DR. CHARLES SEGAL

OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną
Telefonas MIDway 2880

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4631 SO. ASHLAND AVE
Tel. YARds 0994
Rez.: Tel. PLAza 2400
Valandos:
Nuo 10-12 v. ryte; 2-3 ir 7-8 v. v.
Nedėldieniais nuo 10 iki 12 diena

LIETUVIŲ ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN

LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road
(West 22nd St.)
(Metropolitan State Bank name)
Valandos kasdien nuo 9 iki 5.
Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios vakarais 6 iki 9.
Telefonas CANal 1175
NAMAI: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas REPublic 9600

Telephone BOUlevard 2800

Joseph J. Grish

ADVOKATAS ir PATARĖJAS
4631 S. ASHLAND AVE.
Res. 6515 S. Rockwell St.
Phone REPublic 9723 CHICAGO

Rez. 1460 No. Paulina St.
Phone ARMitage 0590

FERDINAND PETRAITIS

LIETUVIS ADVOKATAS
Suite 1009 — FRAnklin 6990
188 W. Randolph St.
Chicago

KONTRAKTORIAI

ŽELVIS BUILDING CO.
Kontraktoriai
Statom naujus ir taisom senus namus. Mūro, cemento, medžio ir stogdengystės. Lengvi išmokėčiai arba cash. Gaisro apkainavimas ant namų ir rakandų.
3358 S. LITUANICA AVE.
Tel. BOUlevard 6327